

4. 1064

III. évfolyam.

1910. február 13.

20. szám.

Jó Szerencsét

Műszaki, Bányászati és Kohászati Heti Szaklap.

Szerkeszti: **Litschauer Lajos,**
kir. bányatanácsos.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Telefon:
Selmeczbánya. 4-5. sz.

Megjelenik minden vasárnap. =

Előfizetési ára: egy évre 12 kor.

Az előfizetés megkönynyítésére havi egy (1) koronás részleteket is elfogadunk. =

A megrendelésre vonatkozó aláírások egy évre kötelezők.

Jöjjön, győződjék meg, hogy az IRINYI-OLAJFÜTŐ

fűtőképessége, teljesen korom és kokszt-mentes,

szagtalan és tökéletes égetése minden versenyt felülmúl. Mindenféle vas- vagy cserép-kályhába és konyhatűzhelybe a legcsekélyebb átalakítás nélkül, mint valami kis fiók, betolható. A szénfűtésnél sokkal olcsóbb. Legkényelmesebb fűtési mód. Tetszés szerint szabályozható. A gázfűtés összes előnyeit nyújtja. Saját szabadalmunk és gyártmányunk. **Ára: 30 kor.**

Gőzkazánokhoz, lokomobilokhoz

3-52

és mindenféle ipari, gazdasági célra és központi fűtésekhez
:: való Irinyi-olajfűtőkről kívánatra árajánlattal szolgálunk. ::

IRINYI 'Olajfűtő' és Lámpa Gyár

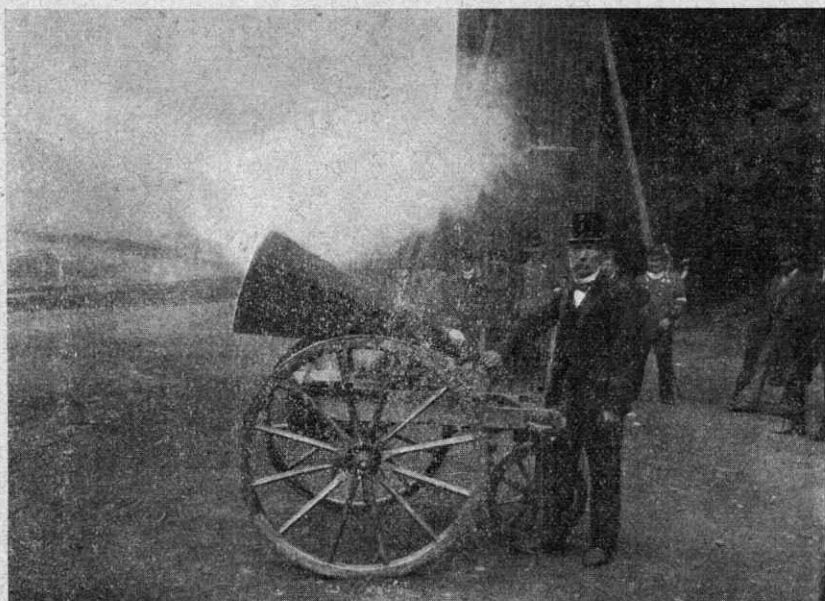
Budapest, VII. ker., Akácfa-utcza 45. sz.

Képviselőket és ügynököket országszerte keresünk.

Díszlövészeti ágyú

Szokol Gyula

k. külácmester találmánya.

Megrendelhető a feltalálónál, Selmecezbányán.

Ára 360 korona.

7-13

Súlya 230 kilogram.

Egy lövés 7 fillérbe kerül.

Közigazgatási ügyekben

u. m. honossági, illetőségi, örökbefogadás, házassághoz diszpenzáció (kihirdetés aluli felmentés) kivételes nősülési engedély kieszközlése, nagykorúsítás, névmagyarosítás, iparendély megszerzése és közigazgatási ügyekben legmegbízhatóbb értesítésszállító szolgál. Úgyszintén bármely ügynek gyors és lelkiismeretes lebonyolításáról, valamint a szükséges okmányok beszerzéséről gondoskodik.

7-52

FELLNER ÁRMIN közigazgatási és okmánybeszerzési irodája
Budapest, VI., Szondy-utca 79. sz.

JÓ SZERENCSET

MŰSZAKI, Bányászati és Kohászati heti szaklap.

III. évfolyam.

20. szám.

1910. február 13.

Szerkeszti:
LITSCHAUER LAJOS
kir. bányatanácsos.

Szerkesztőség és Telefon:
o kiadóhivatal: Szerk.: 4.
Selmeczbánya Kiadóhiv.: 5.
Nyomda: 29.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ára: egy évre 12 K.

Az előfizetés megkönnyítésére havi 1 K
észleletket is elfogadunk. A megrendelésre
vonatkozó aláírások egy évre kötelezők.

TARTALOM: Az... 9 év Magyar-
ország bányamívelésének történetében. — A szénokszid-gáz
képződése bányaágécek alkalmával. — **Tudo-
mány-Gyakorlat.** Sanna-féle érczettörő, függő
és kiegyenlített hengerekkel. — **Szemle.** Fém-
kohászat. — **Kémlelészet** (Rajzzal). — **Laboratori-
umi-gyakorlat.** (3 rajzzal). — **Műhelygyakorlat.** —
Építészet. — **Elektrotechnika.** — **Tekhnologia** —
Közgazdaság. **Közgazdasági hírek.** — **Közgyű-
lések** — **Mérlegek.** — **Piaci hírek.** — **Statisztika.**
— **Verseny tárgyalások.** — **Hírek.** **Személyi hírek.**
Híradások. — **Bányászegyesületek.** — **Társadalmi**
hírek. — **Vegetes hírek.** — **Hírek a külföldről.** —
Munkásügyek. — **Balesetek.** — **Szakoktatás.** —
Irodalom. *Lapszemle.*

A közlemények csakis a forrás megjelölésével vehetők át.

Az ... 9 év Magyarország bányamívelésének történetében.

(Minden jog fentartva).

(Folytatás a 358. oldalhoz.)

1609. *Gölniczbányán* Stareckh Gáspár rézérczbányájában kilencz mázsa rezet termel; Sax János, Melczér Valentin társával pedig két bányát művel, amelyekből 18 mázsa rezet szállítanak. Az egész termelést Roll veszi meg. *Remetén* Schleiffer György báró »Auf dem Bleigang« nevű helyen bányát nyit. *Rozsnyón* Roll, a »vulgo die Kunst« ezüstérczbányát tartja művelés alatt, 1500 ft-nál többet költ rá, de szerencsétlenül jár, amenynyiben a fejtéseket víz borítja el. *Selmeczbányán* főbányagróf: v. Pöhnstein Mátyás.

1619. *A bányavárosok* szeptember 20-án Bethlen Gábor felkeléséhez vonakodás nélkül csatlakoznak és törekvéseit támogatják. *Bélabányán* az Erzherzog-Ferdinánd akna lyukaszt az altárával. Az aknát egy ér után mélyítették le, melyen érczek is voltak. A Nándor-akna lyukasztása után igen élénk művelés folyik az altárá horizontjában, különösen azután, hogy az aknától elérték a Siebenweiber eret. *Selmeczbányán* 1 ft. 75 denár egy vájárnak a heti bére. A bányákba lőjárgányokat építenek be s a víz húzására szivattyúkat alkalmaznak miután a vízethúzó gép azonban csak 16 ölnyi mélységből emeli a vizet, a 25 ölnyi több mélységet emberi erővel kell legyőzni. E célból naponként 78 ember áll a szivattyú mellett. Főbányagróf: v. Pöhnstein Mátyás. *Sóvárótt* a bányászatot Eperjes város folytatja.

1629. *Bélabányán* az ujonnan létesített szellőző-akna az »Erzherzog-Leopold-Wilhelm-Schacht« nevet kapja. Elkészül a bélabányai altáró teljes térképe, mely azóta azonban elveszett. *Erdély* törvényei ezen évtől kezdve, a bányaszabadság megszorítását tartalmazzák. *Selmezbányán* főbányagróf: v. Wendenstein János.

1639. Opitz Márton, a gyulafehérvári iskola tudós tanárának halálozási éve. Opitz nagy érdemeket szerzett az *aranybányavidék* történetének megírásával és emléktárgyainak gyűjtésével. *Selmezbányán* főbányagróf: Schock János.

1649. *Bélabányán* az altárói munkálatok szünetelnek. *Hodrusbányán* az Altallerheiligen bánya, a Lobkovitz királyi biztos elnöklésével tartott tanácskozmány határozata folytán tovább szünetel. *Selmezbányán* a bányászat újra élénkül. Főbányagróf: Schock János és Poppel Ulrik Ádám. *Torda* sóvágóit II. Rákóczi Gy., ápril 20-án Szamosujváron kelt levelével a katonai elszállásolás terhe alól felmenti. Kamaraispán: Dézsi Beke Mihály.

1659. *Nagybánya* I. Lipót király kezére kerül. *Selmezbányán* főbányagróf: v. Richthausen Conrad János. *Torda* alatt szeptember 5-én, Rákóczi táborba száll.

1669. *Selmezbányán* főbányagróf: Ioanelli András János.

1679. *Selmezbányán* főbányagróf: Vichter András.

1689. *Deés* városnak Apafy Mihály, január 21-én Segesvárról azt rendeli, hogy Luczai András kamaraispánnak volt számtartóit és mázsamestereit a sáfárkodás iránt szorítsa számadásra, mit ha szép szerivel tenni nem akarnának zárassa őket be. *Felsőbányán* a város bányái rendszeres üzemben vannak, de művelésük anynyira költséges, hogy a város egész nagyhegyi bányászatát 25.240 ftért a kincstárnak eladni kényszerül. Ezek a volt városi bányák, azóta változó szerencsével és nagy befektetés mellett állandóan kincstári kezelés alatt állanak. *Nagybányán* a próbafeljegyzések szerint a *veresvizi* Lipót-ér terjedelmes fejtés alatt áll. A kincstár részére átvett bányák üzembevételét elrendelik. *Selmezbányán* az év második felében a heti termelés átlaga 4000 márk ezüst. Főbányagróf: Br. Richter v. Grub András János.

1699. *Körmöczbányán* június hó 15-én főbányabejárást tartanak és felvetik a kérdést, vajlon a mélytáró alatt mívelt szintek üzeme felhagyassék e vagy nem? A sok víz óriási nehézségeket okoz; öt vízemelő géppel nem képesek a mélységet szárazon tartani; a vízemelés évente átlag 24.000 frt költséget okoz. Más forrás szerint a bányászat a folytonos háborúságok folytán anynyira hanyatlík, hogy a cs. k. udvari kamara meghagyja Thavonat Lajos báró, akkori kamaragrófnak, hogy főbányajárást tartson annak a megállapítására, hogy nem volna e czélszerű a mélyaltáró talpa alatt levő míveletekkel teljesen felhagyni és a vízemelő gépeket leszerelni. *Nagy-Almás* bányaművelése szünetel.

tel és ott legfeljebb régi berakások zúzásra érdemes részeinek kinyerésével foglalkoznak. *Rozsnyó* területéről az Andrassy-család még a legújabb időben is érvényben volt, I. Lipót király által Lakszenburgban, április 26-án kelt, krasznahorkai Andrassy Miklósnak és utódainak adott híres privilegiuma alapján, minden más bányavállalkozót elűz és a nyiresi bányák művelésével is felhagy. *Selmeczbányán* főbányagróf: Br. Thavonath Albert Lajos.

1709. *Selmeczbányán* pestis dühöng. Főbányagróf: Br. Thavonath Albert Lajos és Br. Hellenbach.

1719. *Német-Bogsánban* Freiberg Frigyes bányafelügyelő, vas-hámoroknak és vasatolvasztó-kemenczének a felállításával van megbízva. Az első nagyvasolvasztót a Neuwerken (Német-Bogsántól félóránnyira) állítja fel. *Selmeczbányán* főbányagróf: Br. Thavonath Albert Lajos.

1729. *Újbányán* a tűzgép július 27-én felmondja a szolgálatot; a legtöbb részvényes lemond bányabirtokáról; a felsőbb szintek leművelésére irányuló törekvések nem vezetnek célhoz.

1739. *Körmöczbányán* a kincstári bányák 130.000 frt tiszta jövedelmet adnak. *Nagybányán* a jelenleg is fennálló bányaigazgatósági épületnek 1734-ben megkezdett építési munkáját befejezik. Az építés költsége: 20.784 frt 55 kr. *Német-Bogsánban* a kohóművet a kincstár veszi kezelésébe.

1749. *Kapnikbányán* kincstári bányahivatalt szerveznek egy lelkeszszel, egy bányagondnokkal és egy bányafelőrrel, aki egyszersmind tanító is. Lánszky Mátyás szomolnoki főszerelő 30 kr. napidíjjal zúzó-mű-kísérleteket végez. *Máramaros* aranymosásait illetőleg az udvari kamara kiadja az aranybevéltásnál követendő eljárásra vonatkozó utasításokat. A 26. külföldi aranymosót, miután a várakozásnak nem felelnek meg, elbocsátják és helyettük helyi munkásokat alkalmaznak. Az aranymosás ezidőtájt *Máramarosra* és *Ugocsára* terjed ki és egészen *Tisza-Újlakig* folyamatban van, ahol a bevéltás is történik. Egy ezen évből származó pátenst, aranymosásra cigányokat rendel és meghagyja, hogy ezek minden más munkától felmentve legyenek. *Nagyágon* a most, régi altáró név alatt ismeretes vágatot létesítik. *Soóvár* sófőző-telepét Mária-Terézia király kiváltja Hollendertől, akinél az elzálogosítva volt. *Szélaknán* a Lipót-aknán, az első vízoszlopos vízemelő-gépet kezdik beépíteni.

(Folytatjuk.)

A szénokszid-gáz képződése bányaeágések alkalmával.

(Az Essener Glückauf 1909. évi 49. számából.)

Dr. Schulz, Köln »Die Bildung von Kohlenoxydgas bei Grubenbränden« czím alatt igen értékes adalékokkal szolgál ezen, már ismételt megbeszélte kérdés tisztázásához, amidőn a Bliesenbach ólomérczbányában, mult év márczius hónapjában pusztított bányatüzesetre rámutatva, hozzájárul Schell F. idevonatkozó azon állításához, (V. Ö. Z. f. Berg-, Hütten- u. Salinenwesen 1902. 125. old.) hogy a bányatüzek csak bizonyos esetekben fejlesztenek szénokszid-gázokat. A szóban forgó bányatüz száraz régi vágatokban és járógurítóknál ütött ki. A füstbe beletartott bányamécsesnek a lángja eleintén elaludt, ami bizonyossá tette, hogy szénsav volt a bánya füstös levegőjében. Rövid idő multán, amikor az égő bányarészben, a behúzó levegőáramlásban álló aknáknál a mentőmunkát megkísérlették és a tűz helyét elgátolni akarták, a füstgázok a megközelítést lehetetlenné tették. Érdekes volt, hogy a vágatban két egymással ellentétes levegőáramlás mozgott és míg a tető mentében még üde levegőhúzás vonult végig, addig evvel szemben már füstös gázok húzódtak előre s így a levegőáramlásnak a változására mintegy megtörtént az előkészülés. Miután a munkások egyrésze eszméletét veszítette, habár a lámpák nem aludtak el, feltehető volt, hogy időközben a szénokszidgáz képződésének a stádiuma beállott vagyis az égő bányarészletekben törés következett be. Még aznap megindult a mentő-akció s a mentőcsapatok amelyek *gázbűváröltözékekkel* voltak felszerelve az előbb kihúzó akna oldaláról, vagyis hátulról hatoltak be a bányába, miközben azt találták, hogy a bánya levegője a tűz fészke közvetlen szomszédságában is teljesen élvezhető és belélegezésre alkalmas. Ez annak a bizonyossága, hogy ekkor a levegőáramlása már egészen megfordult. Azért, hogy ezt az állapotot állandósítsák és az üde levegőáramlásnak a nyomában előre nyomulni tudjanak, a rendszeren behúzó aknába beépített esővezetéken át, a gőzt kifúvatták, amiáltal a bányalevegőt felszivatták. Ekként a 392 m. szint szivattyúzógépeit újra üzemben helyezniük sikerült: a 392 m. szintről, a 100 m.-rel magasabban fekvő szintre felhozott emberek azonban annyira el voltak kábulva, hogy összeestek. Az élesztőkísérletek, amelyek mesterséges lélegezés, oxzigennek alkalmazása s kámforinjekciók útján történtek és egy óra hosszaiig tartottak, az összeszűrt megmentésére vezettek. A bányatüznek ez az esete a szénokszidgáznak, nem tökéletes elégség közben való képződésére, határozottan jellegzetes. Száraz és félig korhadt, tördelékeny tömedékanyagban álló, faácsolatanyagnak égése közben, omlások és a tüzet fogott fának betemetése, könnyen megtörténhetők eshetőségek. Az égő faanyagra ráomlott tömedékanyagban nyilván az a hatása, hogy a lán-

got lehűti s ezáltal a képződött szénokszigáz, még elegendő levegőnek a hozzájutása esetében sem éghet el tökéletes módon. A szénokszigáz képződésnek egészen más esete forog fenn aknatűzek eloltása közben. Ezt az esetet a csehországi kihúzó Máriaknának égése alkalmával figyelték meg. A tűz itt, az akna rakodójában ütött ki s az aknába beeresztett víz segítségével lett eloltva. Ahelyett, hogy a füstgázok a kihúzó aknán át elvonultak volna, nagy gyorsasággal a többi akna-felé, még pedig éppen úgy a kihúzó mint a behúzó aknák irányában húzódtak. A hullák boncsolásánál a halál okául a szénokszigázban való fulladást állapították meg a bizottságok. Ugyancsak vízzel való oltás közben képződött szénokszigázokról tanuskodnak a Felső-sziléziai Cleofas aknának és a dortmundi Borussia-bánya aknájának égései. A Zollern-bánya tüzeseténél az előbb felhozott példáktól eltérően csakis szénsavnak a képződését lehetett megállapítani. A tűz itt nem az egyedüli kihúzó s a külre kitorkolló főaknát, hanem egy mélyebb fekvésű vakaknát támadott meg. Miután a főaknának a szellőzés céljait szolgáló válaszfala a meggyulladás veszélyében forgott, a víztartó gép víztömegeit az aknába lebocsátották. Emellett először is a beeső vizeknek a levegőáramlás irányát megváltoztató hatását lehetett megállapítani, mindenképp az azonban az volt konstatálható, hogy az égő vakaknában, amelyet a vizek nem értek, oly füstgázok fejlődtek, amelyek ugyan igen sok szénsavat tartalmaztak, de szénokszigázzal nem voltak megfertőztetve. Ugyane jelenségeket állapították meg ama terjedelmes bányatűzveszedelemnél, amely Felső-Sziléziában, annak idején a Florentina-bányát az elpusztulás veszedelmével fenyegette. A tűz fészket a vízzel itt sem támadták meg közvetlenül. Ezekből az esetekből egészen bizonyossá válik, hogy az aknaégések közben fellépő szénokszigázok és a vízzel való oltás között okozatos összefüggés állapítható meg.

(Folytatjuk.)

Tudomány-Gyakorlat.

Sanna-féle érczettörő, függő és kiegyenlített hengerekkel.

(Ernst C. közlése az »Osterreichische Zeitechrift f. Berg- u. Hüttenwesen«, 1910. január 29-én megjelent 4. számának 54. és köv. oldalairól; négy rajzzal.)

A szerkesztőség és kiadóhivatal engedélyével.

(Minden jog fentartva.)

(Folytatás a 362. oldalhoz.)

A szerkezetnek a közösleges hengeres-törők fölött való előnyeit a következőkben lehet összefoglalni:

1. Miután a lengések a minimumra vannak leszállítva s az ösz-

szes szánrészletek mellőzve vannak, a hengertörőt igen gyorsan lehet járattni, aminek következtében az egyenlő törőhenger-átmérővel bíró érczettörőkkel szemben jóval nagyobb munkateljesítést lehet elérni.

2. Az erőfogyasztás egyező munkateljesítéssel dolgozó, régibb szerkezetek erőfelhasználásával szemben több mint 20%-al csekélyebb, mert a mozgatott alkotórészek között, súrlódások nem jelentkezhetnek.

3. A gép alkotórészei súlyának a fele az őrlő-munkában résztvesz.

4. Kopások csakis a keményöntésű vagy öntöttacél hengerközpönyegekre (A) szorítkoznak és itt is egészen jelentéktelenek, míg a csapok alig szenvednek valamit, (mivel a csapágyperselyeknek a hosszúsága, a göröndátmérőnek 2,5-szörösít teszi) feltéve természetesen, hogy az olajozás gondosan történik és a csapágyperselyek (zz), fapamut tárcsákkal tömítve vannak.

5. A szerkezet konstrukciója a törőhengerek tökéletesen egyenlőközű fekvését biztosítja, ami a finomra való őrlésnek egyik igen fontos alapfeltétele.

Érdekes az összehasonlítás a régibb és az új szerkezetű törőhengerekkel való, teljesen egyező körülmények és feltételek mellett végzett, aprózó munka eredményeinek az összehasonlítása. Mindakét készülék törőhengereinek az átmérője (650 × 350 mm.) teljesen egyező volt, forgássebességük is egyenlően (72 fordulat első perccenként) volt megállapítva; mindakettőnél kevert gálmás, 6—18 mm. átmérős ércszemeket adtak fel s mindakét gépre óránként 2,5 t nyersanyag került feladásra.

Az őrlést kontroll-tárcsák ellenőrizték és az 5 mm-nél nagyobb ércszemek újra feladásra kerültek. Az erő-fogyasztását elég pontosan meg lehetett állapítani, mert mindakét gépet egyazon, háromfázisos áramú, elektromotor hajtotta.

Közönséges hengertörő.

Új típusú hengertörő.

Erőszükséglet 6 PS.

Szemnagyság.

Erőszükséglet 4,5 PS.

6·18

4—5 mm.

5·14

14·25

3—4 »

25·33

14·72

2—3 »

16·08

12·58

1·5—2 «

12·15

11·88

1—1·5 »

10·75

13·78

1·5—1 »

9·25

6·18

0·25—0·5 »

6·82

20·43

0·25 mm. alatt

14·58

100·00

100·00

Még két más kísérleti-eredményről is beszámolhatunk, amely alkalmakkal gálma-mészkeveréket apróztak el oly felfüggesztett törőkonstrukcióval, melynek hengerméretei 650 × 350, fordulatszámjai (első-

percenként) 110 és 140 voltak és melyeknél a rúgók mérsékelten voltak megfeszülve.

1. Három-hat milliméter átmérős szemeknél, percenként való 110 fordulatszám mellett, 8 t. óránként való feladásnál és 7.5 PS. erőfogyasztás mellett, mindkét esetben az őrlött terméknek körülbelül 50%-a 2 mm. átmérőn alul való szemekből és csak 9%-a oly lisztből állott, amelynek szemei átmérőjének a mérete a 0.25 mm-en alul maradt.

2. Hat-tizenyolez milliméter átmérős szemeknél, percenként való 120 fordulatszám mellett, 7 t. óránként való feladásnál és 6.5 PS. erőfogyasztás mellett, mindkét esetben a terméknek több mint 45%-a 3 mm. alatt álló szem nagyságot és csak 11%-a 0.25 mm-en alul maradt igen finom szemeket adott.

Kvarcos szemek elaprózása közben, 110 percenkinti fordulatszám mellett és zárt rúgókkal dolgozó gépeknél, a 6—18 mm átmérős szemekből, 3.5 t. óránként való feladás mellett, és PS. erőfelhasználás esetén körülbelül 70%-nyi, 2 mm-en alul való szemeket kaptak; a 3—6 mm. átmérős szemekből 2.5 t. óránként való feladás mellett erősen megfeszített rúgók és 4.0 PS. erőfogyasztás esetén a kész terméknek 93%-a oly szemekből állott, amelyeknek szem nagysága 2 mm-en alul maradt.

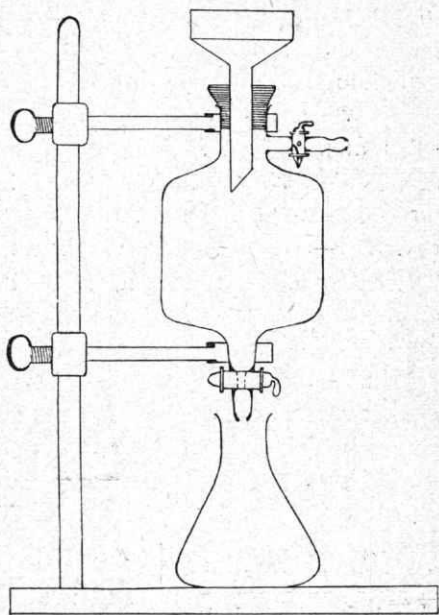
(Vége.)

Szemle.

Fémkohászat. | **Aranyat tartalmazó csapadékok olvasztása olajtüzeléssel,** 1908. óta használatos Sumatrán, a Redjang Lebong arany-ezüst bányamű fémkohójában. A telepen négy Billow-porlasztó (F. M. típus) van beépítve, melyek ára 20 dollár körül van. Minden olvasztó kemenczéhez egy-egy olajtartály tartozik (egyenként 20 gallon olajnak befogadására.) A porlasztó 6 m.-rel az olajtartó fölé van szerelve. Az előmelegített fűvőselet nagy nyomással szorítják a szerkezetbe. A lángokat úgy irányítják, hogy a desztillációs-retorták alatt találkoznak. Az elégs tökéletes. Mióta e kohóműben petroleummal dolgoznak, az olvasztómunka havonta mindössze 60 óra hosszant tart; előbb, amikor még szénnel tüzeltek havonként 140 órát kellett az olvasztó-munkára fordítani. Igen előnyös oldala a petroleum-tüzelésnek továbbá még, hogy pontosan szabályozható. *Ob.* (3.)

Kémlészet. | **Barthel A. féle szívókészülék lebocsátó csapal.** A kémlészeti foglalkozás laboratoriumi gyakorlatában elég gyakran tapasztalható, hogy a Büchner-féle tölcser és

szívópalaczk használása meglehetősen nehézséggel jár, amennyiben a palaczknak minden egyes teleszívása után, erről a vele gummidugóval összekötött porcellántölcsért levenni, a palaczkot kiüríteni, a tölcsért a palaczkra ismét ráerősíteni s mindezt addig mindig megismételni kell, míg az egész munkálatot be nem fejeztük. Eltekintve a vele járó kellemetlenségektől, még annak is ki lehetünk téve, hogy a sok töltögetésnél a filtrátummal közvetlenül érintkezésbe jövünk, ami nem egy esetben káros dolog lehet. A *Barthel* A. által konstruált és mintavédelem alá helyezett készüléknél (L. a becsatolt vázlatrajzot) a tölcsér gummidugó segítségével van a szívópalaczkkal összekötve, mely utóbbinak nyakához csőtoldat kapcsolódik. A csőtoldat három fúrású átmeneti csappal elzárható s a szívóvezetékhez csatlakozik. Az alsó csapnak fúrása, a folyadéknek lehetőleg gyors leereszthetése végett meglehetősen tágas. A készülék használata közben a szűrésre kerülő anyagot a tölcsérbe feladva, az alsó csapot lezárjuk, mire a felső csapon át a palaczkból a levegőt kiszívjuk. Amint a palaczkot a leszűrt folyadék megtöltötte, a felső csapot 90°-al elfordítjuk, ami által a palaczknak a levegőszivattyúval való kapcsolatát lezárjuk és a külső levegővel való kapcsolatát helyreállítjuk. A palaczknak az alsó csapon át való kiürítése, könnyen végezhető. A tölcséren maradó testet kanállal, vagy lapátocskával könnyen leemelhetjük anélkül, hogy a tölcsért leemelni kellene. *Barthel* szívószűrője, különösen tömegesebb filtrálások számára válik be. A készülék gyártását és forgalomba hozatalát a „*Gesellschaft für Laboratoriumsbedarf m. b. H. Bernhard Tolmacz & Co.*“ *Berlin* N. W. 6. Luisenstrasse 59. vállalta magára. *Chemiker Zeitung.* (3.) Lts.

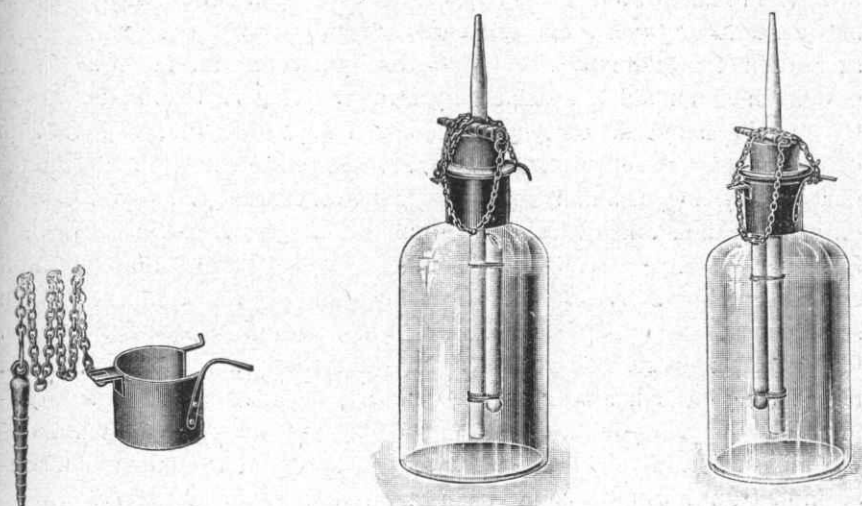

Laboratorium - gyakorlat.

szolgáló segítőeszköz. *Rebenstorff* H. tanár (Dresden) a becsatolt 1. sz. rajzban bemutatott dugaszlánczolóással a dugaszok kényelmetlen és időtrábló leköltözésének és ledrótozásának a megkönnyítését czélozza.

Dugaszok megerősítésének megkönnyítésére

Pár pillanat alatt ráerősíthető a palaczknak a nyakára s a dugaszra, honnan ismét igen hamarosan leoldozható, hogy akárhányszor újból használható legyen. A szerkezet rugós fémkengyelből áll, amelyet a palaczk nyakára közvetlenül annak szájnnyílásához helyezünk. A kengyel közepéhez, valamely láncznak egyik vége van odaerősítve, mellette merőlegesen álló, vésetes bádogtoldat van, amelybe a lánczot gyengén be lehet szorítani. A kengyelnek szabad végeihez két drótszarv van erősítve. A dugasznak a lekötése két módon lehetséges. A 2. sz. rajzzal bemutatott esetben a láncz először a dugaszon van átfektetve, hogy a cső mellett baloldalt elhaladva, a két drótszarvat átköthessé (jobbról balfelé menő irányban) és a csőnek másik oldalát érintve a dugasz

fölött ismét visszavezetessék s a hasítékba betolva, rögzítve legyen. A láncznak ily módon való felvetése közben a dugót le, a szarvakat pedig össze kell szorítani. Ily módon a dugaszt a palaczk belsejéből jövő nyomás ellen többnyire tökéletesen biztosítani lehet. Nagyobb belső nyomás ellen való biztosítása végett a láncz szabad végéhez kötött kúpos fémpöczköt is segítségül lehet az által venni, hogy a láncznak laza kötése alá toljuk, miáltal ezt feszesen meghúzzhatjuk. A 3. sz. rajzban bemutatott kötésmód használása esetén a lánczot a drótszarvakig vízszintesen vezetjük és vele ezeket összehúzzuk; a lánczot erre a dugasz fölött átvetve, a hasítékig visszavezetjük, ahova beszorítva, vele a kötést biztosítjuk. A laboratórium-gyakorlatban elég gyakran igen jól használható eme kis segítőkészüléket Müllner Gusztáv (Ilmenau) szállítja. Cz. (1.) Lts.

Műhelygyakorlat. | **Áthelyezhető szerszámgépek amerikai gépgyárakban.**

Amerikában az áthelyezhető szerszámgépek terjedőben vannak. Már régóta használatosak a transportábilis, elektromosan hajtott fűrőgépek. Ujabban daruk segítségével nagyobb és nehezebb szerszámgépeket is áthelyeznek úgy, hogy ezeket, átvitelük után a czélnak megfelelően előkészített padozathoz hozzáerősítik és az elektromos motorral hajtószíjjal összekapcsolják, ha konstrukciójuk már kezdettől fogva nem olyan, hogy a motorral egy gépbe vannak összefoglalva. Az eljárás és megmunkálás így módon természetesen sokkal gazdaságosabb, mint akkor mikor a néha nagytömegű munkadarabot kell, a különböző szerszámgépek alá szállítani. A munkadarabot a műhely megfelelő helyén felállítják; a padozat, a szerszámgépek megerősítésére szolgáló csavarok és ékek gyors szerelésének megkönnyítése végett rostélyszerűen van kiképezve; más esetekben gerendákból készült alapzatra helyezik rá a munkadarabot. Így módon nemcsak fűrőgépek, hanem síkgyalulók, marók, köszörülő és csiszológépek, hengeresztergályozók. stb. is megközelíthetik a munkadarabot úgy, hogy a különben csak nagynehezen áthelyezhető, néha óriás öntvénydarabok külső és belső megmunkálása hamarosan megtörténhet. Igen nagy előnyére válik az üzemnek, hogy egyazon munkadarabot egyszerre több szerszámgéppel lehet megtámadni, mi különösen rövid szállító-terminusok betartása követelésének eseteire eléggé meg nem becsülhető kedvezés. Természetes, hogy ily áthelyezhető szerszámgépek leggazdaságosabban akkor fognak dolgozni, ha közös elektromos erőforrásuk van. Nagyobb kiterjedésű gyártelepek leghelyesebben váltakozó villamos árammal úgy dolgoznak, hogy az egyes műhelyekben az üzemi-áramot, transzformátorok által egyen-árammá változtatják. *Ig.* (5.)

Építészet. | **A keverés hatása a traszhabarcs szilárdságára.**

A porosz kir. anyagvizsgáló hivatal Gross-Lichterfeldeben különböző eljárással összekevert traszhabarcsok szilárdságait állapította meg és eredménykép azt találta, hogy: a) a német szabványos habarcskeverőgéppel (Steinbrück-Schmelzer-rendszer) készült traszpor és mészpép keverékében mészcsoomócskák maradtak, amelyek kétszeres keveréssel sem csökkentek észrevehetően; b) ugyanezen anyagok keveréke a Hilden-féle Koller-járaton igen egyenletes; c) a trasz- és mészport mind a két keverővel jobban sikerült összekeverni, mint az előbbieket, de a Koller-járat itt is egyenletesebb keveréket adott a szabványos keverőgépnél; d) kézi hengeren a keverék a legkevésbé volt eredményes. A szilárdsági eredmények úgy alakultak, hogy a legnagyobb volt a Koller-járatban, legkisebb a kézi hengerrel kapott keverékek szilárdsága; még pedig nagyobb volt a trasz- és mészpor keveréke, mint a trasz és mészpéppé. E kísérletek is azt igazolják, hogy a

hidraulikus kötőanyagok szilárdságának fokát az anyag finom és egyenetlen eloszlása nagymértékben emeli. *Mm.* (6.)

Elektrotechnika. | **Szénelektrodák előállítására galván-elemek számára.** Megfelelő nagysággal és alakkal bíró öntöttvaslapot, gyenge savoldatba; pl. hígított sósavba fektetve, ott addig behagyjuk, míg a sav az összes vasat oldotta. A vas oldásának befejezése után likacsos tábla marad vissza, mely grafitikus szénanyagból áll, és igen jó vezetőképességgel bíró vázat szolgáltat. (N. B. Sz. 215983. sz.) *Cr.* (3.)

Tekhnológia. | **Rozsda ellen védőszer fémkonstrukciók konzerválására.** *Camerman E.* (Brüssel) a fémtárgyakat rozsda ellen védő szereket, beható tanulmányozás tárgyává tette s megállapította, hogy erre a célra a legjobb bevonat, vasmennigéből vagy grafitból álló festékekkel való bemázolás útján készül. A festékanyagot, terpentín-szesz kizárásával, felforralt lenolajba kell belekeverni. *Ig.* (4.)

Közgazdaság.

Közgazdasági hírek. | **A Kereskedelmi részvénytársaság sósüzlete.** A Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság február hó 5-én közzétett s a közgyűlésnek bemutatott üzleti jelentésében részletesen beszámol a társaság só-üzletéről. E szerint a Magyar Királyi Sójüvedék Vezérügynöksége, az elmúlt évben is továbbmenő fejlődést mutat, amit elősegített az a körülmény, hogy a forgalom lebonyolítása ezidén zavartalanul mehetett végbe. A sóeladás mennyisége az előző évek színvonalát meghaladta s a társaság ügyfeleinek igényei minden irányban tökéletes kielégítést nyertek. Különösen kiemelendő az iparsó használatának terjesztése tekintetében elért igen jelentékeny újabb előrehaladás, mely összefüggésben van a hazai ipar általános fejlődésével is. Az elmúlt esztendő nagyjelentőségű volt a magyar sókivitel növekedése tekintetében, amennyiben e fontos kivitel ág hatalmas lendületet nyert különösen *Bulgária* felé, ahova az előző évinél kétszerte nagyobb mennyiségű magyar só vitetvén ki, ez az ottani fogyasztásban elsőrangú szerephez jutott. Hasonló térhódítást sikerült elérni a társaságnak igen nehéz nemzetközi verseny közepette *Szerbiában* is, ahonnan a magyar só tudvalehetőleg két évtized előtt teljesen kiszorult; évek óta tartó erőfeszítések eredményeképpen a szerb jüvedékek igazgatóságával tíz év tartamára

szerződést kötött, mely évi 70.000—100.000 métermázsa magyar só kivitelét biztosítja. *Et.* (31).

Közgyűlések.

Az aranyidai Katalin bányatársulat az ált. bányatörvény 150. szakasza értelmében az 1910. év április hó 4-ik napján délelőtt 10 órakor *Kassán* a Schalkház szállódában **bányatársulati gyűlést** tart a következő tárgysorozattal: 1. Az 1905. július havától 1910. márczius végeig végzett bányaműveletekről szóló jelentés előterjesztése; 2. az 1. pontban kitüntetett kezelési időszakra vonatkozó számadások és mérleg kimutatása s a felmentvény megadása; 3. a pótfizetések behajtása iránti határozathozatal; 4. az igazgató és a felügyelő bizottsági tagok megválasztása; 5. a bányüzem mikénti tovább folytatására vonatkozó határozathozatal 6. netaláni indítványok. — **Az Esztergom-szászvári Kőszénbánya Részvénytársaság** f. évi február hó 25-én d. e. 11 órakor, Budapesten, V., Arany-János-utca 25. sz. a. központi irodahelyiségében XII-ik rendes évi közgyűlését tartja, a következő napirenddel: 1. az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése az 1909. évről; 2. a zárószámadások előterjesztése s határozat ezek felett; 3. felmentvény megadása az igazgatóságnak és felügyelőbizottságnak; 4. a felügyelőbizottság tiszteletdíjának megállapítása 1910. évre. Az igazgatóság felkéri azon t. cz. részvényeseket, kik ezen közgyűlésen résztvenni akarnak, hogy részvényeiket legkésőbbben bezárólag f. é. február 16-áig, vagy Budapesten a társulat központi pénztáránál (Arany-János-utca 25.), vagy pedig Wienben a Wiener Bank-Verein (I. Herrngasse 8.) letenni sziveskedjenek. *Bp. Kzl.* (29). — **Az Északmagyarországi Egyesített Kőszénbánya és Iparvállalat Részvénytársaság**, 1910. évi február 17-én déli 12 órakor a társulati irodában Budapesten (V.; ker. József-tér 10. sz.) 28-ik rendes közgyűlését tartja a következő napirenddel: 1. Az igazgatóság jelentése az 1909. évi december hó 31-én lezárt üzletévről és a zárószámadások előterjesztése. 2. A felügyelőbizottság jelentése. 3. A zárószámadások jóváhagyása, az osztalék megállapítása s az igazgatóság és a felügyelőbizottság részére adandó felmentvény iránti határozat. 4. Az igazgatóságnak választás útján való kiegészítése. 5. A felügyelőbizottság megválasztása. Felkéretnek a t. cz. részvényesek, részvényeiket a közgyűlésben való részvétel céljából bezárólag 1910. február 14-ig, Budapesten a társulati főpénztárnál V., József-tér 10., vagy Bécsben a »Niederösterreichische Escompte Gesellschaft«-nál letételemezni. A közgyűlésben való megjelenésre a letét alkalmával kiszolgáltató igazolási jegy ad jogot. A mérleg és jelentések 1910. február 9-től kezdve a társulat irodájában kaphatók. *Bp. Kzl.* (30). — **Az Egyesült Gömői Magnezit részvénytársaság** X. rendes közgyűlését 1910. február 17-én d. e. 12 órakor tartja Budapesten (V. Hold-utca 25. sz.) a következő napirenddel: 1. az 1909. évi mérleg előterjesztése; 2. az igazgatósági jelentés előterjesztése; 3. a felügyelő bizottság jelentése; 4. határozathozatal az igazgatóságnak és a felügyelő bizottságnak adandó felmentvény tárgyában; 5. két igazgatósági tag választása; 6. a felügyelő bizottság megválasztása egy évre. (Az alapszabályok 11 §-a értelmében minden letett részvény egy szavazatra jogosít). *Bp. Kzl.* (31).

Mérlegek.

Az Esztergom-szászvári Kőszénbánya R.-T. 1909. évi mérlege. *Vagyon.* Beszerzések, építkezések és beruházások számlája: 4486074.45 K, pénztár értékpapírok és adósok: 1267004.29 K, ingatlanok lellára és anyagok: 51600378.82 K, összes vagyon: 10913457.56 K. *Teher.* Részvénytőke 6000000 K, hitelezők: 2493704.53 K, értéksökkenési tartalék-alap-számla: 2310002.01 K, tartalékalap-számla: 50967.29 K. Nyereség és veszteség-számla: 58783.73 K, összes teher: 10913457.56 K. *Bp. Kzl.* (29). — **Az Egyesült gömői magnésit részvénytársaság mérlege.** *Vagyon:* Ingatlan, bányajogok, feltárások 238620.16 K; épületek, raktárak 340350.77 K; gépek, prések, malom, kemenczék, generátorok 910484.43 K; Vasút és fékpálya 122584.90 K; Kőszén, leltár és felhasználási anyagok 129332.53 K; árukészletek 186767.76 K; adósok 64712.71 K; pénzek és értékek 11415.89 K; összesen 2,004.266.15 K. *Teher:* Alaptőke (2000000 K, melyből tárczában van 400000 K.) 1600000 K; hitelezők 317246.39 K; értéksökkenési tartalék 74137.18 K; nyereség egyenleg 12882.58 K; összesen 2,004.266.15 K. *Veszteség- és nyereségszámla.* Kiadások: központi igazgatás 10448.90 K; haszonbérék 5102.94 K; kamatok 19084.27 K; gyártási költség 261732.33 K; nyereség egyenleg 12882.58 K; összesen 309251.04 K. Bevételek: áruszámlán 309.251.04 K; összesen 309.251.04 K. *Bp. Kzl.* (31).

Piaczi hírek.

ÉRTÉKPIACZ. Értéktőzsdei árfolyam-jelentés.

(A Központi Váltóüzlet R.-T. Budapest, V., Szabadság-tér 3., eredeti heti tudósítása.)

1910. február 3—9.

	3-án	4-én	5-én	7-én	8-án	9-én
Ganz és Társa vasöntő és gépgyár 4 $\frac{1}{2}$ % kölcsönkötvény	99.50	99.50	99.50	99.50	99.50	99.50
Ganz és Társa vasöntő és gépgyár részvény	3140—	3160—	3147—	3147—	3147—	3147—
Magyar állat. kőszénbánya 4 $\frac{1}{2}$ % elsőbbségi kötvény	—	—	—	—	—	—
Magyar áll. kőszénbánya részvény Urikány-Zsilvölgyi kőszénbánya 4% elsőbbségi kötvény	635—	635—	635—	635—	635—	635—
Beocsini cementgyári Unio r.-t. részvény	660—	660—	660—	660—	660—	660—
Északmagyarországi kőszénbánya részvény	337—	337—	337—	337—	337—	330—
Esztergom—szászvári kőszénbánya részvény	200—	200—	200—	200—	200—	200—
Felsőmagyarországi bánya- és kohómű részvény	650—	650—	620—	620—	620—	620—
Kőszénbánya és téglagyár (Drasche) részvény	568—	572—	573—	575.50	574—	577—
Magyar asphalt r.-t. részvény . . .	184—	185—	185—	185—	183—	183—
Salgótarjáni kőszénbánya r.-t. részvény	629—	629—	629—	630—	630—	630—
Salgótarjáni kőszénbánya r.-t. új részvény (1909. kib.)	600—	600—	600—	600—	600—	600—
Nadrágyi vasipar társ. részvény . .	470—	470—	470—	470—	470—	470—
Rimamurány-salgótarjáni vasmű r.-t. részvény	658—	658—	659.50	662—	660.50	660.50
Schlick-féle vasöntőde és gépgyár r.-t. részvény	468—	468—	468—	468—	465—	465—
Klotild első magyar vegyi ipar r.-t. részvény	268—	268—	268—	270—	268—	268—

FÉMÁRAK. Budapest, febr. 5. A különböző fém ára 100 kilogramonként Budapesten, készpénzfizetés mellett, 2 százalékskontóval: *Finom vörösréz* 160 korona. *Ócska tüszszekrényréz* 152 korona. *Bárányón* 98 százalékos 363 korona. Bárányón 99 százalékos 369 korona. Hohenlohe *horgany* bányatermék 6375 korona. J. H. jelű horgany, átöntött minőség 5750 korona, W. H. jelű horgany, átöntött minőség 55 korona. *Ólom*, selmeczi, vagy nagybányai 4350 korona. Ólom, kereskedelmi minőség 4050 korona. *Antimon regulus* 71 korona. *Bp.* (31). — *London.* (febr. 1.) *Vörösréz* $60\frac{1}{2}$ készpénz, $61\frac{3}{8}$ három óra; *Ón* $148\frac{1}{4}$ készpénz, $149\frac{3}{4}$ három óra; *Ólom* $13\frac{1}{2}$; *Horgany* $23\frac{1}{2}$; *Aluminium* 71. font sterling. (10 font sterl. 24075 K). — (febr. 4.) *Vörösréz* $54\frac{3}{8}$ készpénz, $60\frac{1}{4}$ 3 óra; *Ón* $146\frac{3}{4}$ készpénz $148\frac{1}{8}$, 3 óra; *Ólom* $13\frac{1}{2}$, *Horgany* $23\frac{1}{4}$, *Aluminium* 71 font sterling. (10 font sterl. 24090 K). — (febr. 7.) *Vörösréz* $59\frac{3}{4}$ készpénz, $60\frac{1}{2}$ három óra; *Ón* $147\frac{3}{4}$ készpénz, $149\frac{3}{4}$ három óra; *Ólom* $13\frac{1}{2}$; *Horgany* $23\frac{1}{4}$; *Aluminium* 71 font sterling. (10 font sterl. 241 K). — (febr. 8.) *Vörösréz* $58\frac{7}{8}$ készpénz, $59\frac{3}{4}$ három óra; *Ón* $147\frac{1}{2}$ készpénz, 149, 3 óra; *Ólom* $13\frac{3}{8}$; *Horgany* $23\frac{1}{4}$; *Aluminium* 71 font sterling. (10 font sterl. 24085 K). *Bp.* (28—33). — **VASPIACZ. Az amerikai vas- és aczélpiaçz.** Newyorkból jelentik: Az Iron Age írja: A nyersvaspiaçz ismét gyöngült és a nyersanyag-árak estek, miáltal későbbi szállításra történő kötések akadályozva voltak. Gyöngítőleg hatott az a körülmény is, hogy azok a vevők, akik hajlandók voltak üzletet kötni a második félélvre, vissza vonultak a piaçztól. Jelenti, hogy a középső nyugati vidékeken levő czégek 60000 tonna bázikus vasat spekulatív szándékból visszatarítottak és ezt a mennyiséget most $16\frac{1}{2}$ dolláros alapon és ezen alul kínálják. Az új-angliai kerületekben virgiliai öntött vasat 50 czenttel a legutóbb elért árakon alul adtak el. Külföldi, visszamaradt anyagban élénk az üzlet. A kohóművekhez bőségesen érkeznek specifikációk. Az elmúlt héten 80000 tonna sánt rendeltek és 1,000,000 dollárnyi kereslet van még sínek iránt. *Us.* (29). — **PETRÓLEUMPIACZ. Petróleumárak.** Budapest, febr. 5. (Hesz Izidor és társa.) Jegyzések: Standard petróleum 27 korona. 2 keresztes petróleum 27 korona. 3 keresztes petróleum 28 korona. 1 keresztes petróleum 30 korona. Amerikai császáróraj ottani finomítás 62 korona. Belföldi császáróraj 40 korona. Az árak 100 kilogramonként készpénzfizetés mellett, 20 százalék göngysúlylyal, az bpesti vasuti állomáshoz szállítva értendők. Carbolineum I. rendű 100 kg. 15 korona. Carbolineum II. rendű 100 kg. 13 korona. Baku gépolaj (orosz) 100 kg. 48 korona. Oliva gépolaj I. rendű 96 korona. Oliva gépolaj II. rendű 100 kg. 80 korona. Sűrített gépkenőcs I. rendű 100 kg. 68 korona. Sűrített gépkenőcs II. rendű 100 kg. 54 korona. Benzin közönséges 100 kg. 38 korona. Benzin szagtalan 100 kg. 50 korona. Ligroin 100 kg. 80 korona. *Bp.* (31).

Statisztika.

Ezüsttermelés 1907. évben. Az egyes országok ezüsttermelésének statisztikája nagyon nehezen állítható össze. Még most, 1909. év végén is alig lehet az 1907. év termelés-adatairól pontosan beszámolni. Az ezüstkohók ezüstműtermelését a »Frankfurter Metallgesellschaft« a következő táblázathoz foglalta:

	t.		t.
Németország	387.0	Törökország	1.5
Angolország	528.1	Svédország	1.0
Belgium	177.0	Egyesült Allamok	3555.1
Spanyolország és Portu- galia	100.0	Mekszikó	800.0
Franciaország	55.0	Kézép- és Dél-Amerika	200.0
Magyarország és Ausztria	54.0	Kanada	20.0
Olaszország	19.8	Japán	91.2
Norvégia	7.0	Ausztrália	124.4
Oroszország	5.0	Együtt	6217.3

Az 1907. év ezüsttermelése, minden előző produkciósámot meghaladja. 1905. évben a világ ezüsttermelése 5624,5 t, 1906. évben 5751,3 t. volt. Megjegyzendő, hogy a kohók termelése nem egyezik a bányák termelés-adataival, mert a kohók igen sokszor idegen érczetek dolgoznak fel. Angolország pl. mindössze 4,3 t ezüstöt termelt bányáiból, míg kohói 528,1 t ezüsfémet produkáltak. Németország bányatermelése 158,3 t, kohótermelése pedig 387 t ezüst volt. Hasonlók a viszonyok Észak-Amerika Egyesült Államaiban, ahol a bányák 1757,8 t, a kohók pedig 3555,1 t ezüstöt termeltek. Ellenkező a helyzet Mekszikóban, Kanadában és Ausztráliában, ahol a bányatermelés, az ezüstkohók produkcióját jóval meghaladja. Az 1908. év ezüsttermelése, közelítő becslések szerint körülbelül 37 t-val csökkent az 1907. év világtermelésével szemben. Az ezüst ára 1907. évben lényegesen esett úgy, hogy az 1906. évi 95 Mark-kal szemben, 1907.-ben átlag csak 75 $\frac{1}{2}$ M-ot jegyeztek a piacokon. Zc. (46).

VERSENYTÁRGYALÁSOK. Barnaszén szállítása Szélnaknára.

A szélnaknai bányahivatal részére a f. évben szükséges 58.000 q barnaszén szállítására a megtartott árlejtésen ajánlatot tettek: az Észak-magyarországi egyesített kőszénbánya- és iparvállalat r.-t., Radnay Károly kőszénnagykereskedő (Budapest), az Egercsehi kőszénbánya r.-t., Salamon Jakab és társa és Berl D. budapesti szénnagykereskedők. A hivatal az összes ajánlatokat elvetette. *Mk.* (6). — **Artézi kút létesítése.** Aradszentmárton község előjárósága ajánlati felhívást hirdet az aradszentmártoni községben létesítendő artézi kút összes munkálataira. Ajánlat csakis az összes munkákra tehető. Az ajánlatok a következő felirással: »Ajánlat az aradszentmártoni községben létesítendő artézi kút összes munkálataira« legkésőbb 1910. év márczius hó 15-én d. u. 4 óráig kell a községi előjárósághoz benyújtani. A munkálatok az odaitéléstől számított 3 nap alatt megkezdendők és megszakítás nélküli munkával befejezendők. Bánatpénz a vállalati összeg 5 $\frac{1}{10}$ -a. Bővebb részleteket l. a »Közszállítási Értesítő« 1910. évi 5. számában. *Lts.*

Hírek.

Személyi hírek. | **KINEVEZÉSEK.** A Salgótarjáni Kőszénhánya Részvénytársulat Vezérigazgatósága **Jakobovits Jenőt** czégszervezővé nevezte ki. *Zv.* (6).

Az Államvasutak gépgyára vezérügynökségének új igazgatója. A m. kir. államvasutak gépgyára vezérügynökségének a vezetője, **Blasek Antal** legutóbb nyugalomba vonult. Helyére **Ország Róbert** igazgatót delegálta a *Magyar Kereskedelmi R.-T.* igazgatósága. *Pn.* (32).

Híradások. | **Az Osztrák-magyar államvasut-társaság** gyártelepeinek reorganizációját az új vezérigazgató, **Günther György**, a »Magyar Kereskedők Lapja« (1910. évi 6. sz.) értesülése szerint, már rövidesen megkezdi. Egyelőre inspekziós utakat tett, amely alkalommal úgy a magyar, mint az osztrák telepeken uralkodó viszonyokat gondosan tanulmányozta és legközelebb értekezletre hívja az egyes telepek igazgatóit, hogy velük egyelértve a reorganizáció programját megállapítsa. A vezérigazgató véleménye szerint a *resiczai vasmű fogyasztási viszonyain sok volna a javítani való.* Ennek a nagy telepnek a kartelszerű kvótája egy millió métermázsánál kisebb úgy, hogy a beruházott óriási tőkét nem lehet megfelelően gyümölcsöztetni. A termelést könnyen lehetne még tetemesen fokozni, de az értékesítésnek nagy akadálya az, hogy a bányászati telepek kedvezőtlenül fekszenek és így természetesen fogyasztási területük magában az országban korlátolt és — mivel az országból kivezető főútvonalaktól is félre esnek — a kiviteli forgalomban nem részesedhetnek olyan arányban, amilyent az investált tőke involválna. A reorganizáció programjának keretében valószínűleg az egyes telepek vezetőségében, nagyobb személyzeti változtatások lesznek. Úgy hírlik azonban, hogy **Günther** előbb a csehországi telepek szervezését akarja megkezdeni és csak ha itt a munkálatok már bizonyos fokig előrehaladtak, lát a magyar bányák, kohók és uradalmak reorganizációjához. — **A kissármási földgáz.** Ismeretes, hogy a kolozsmegyei Kissármáson, az ottvégzett mélyfúrások alkalmával hatalmas gázforrást nyitottak meg, amely bőségénél fogva a világ ismeretes gázkútai között második helyen áll. A gáz, mely **Schelle** tanár elemzése szerint 99% metánból (CH_4) áll és **Pfeiffer** tanár kalorimetrikus vizsgálata szerint 0° és 760 mm mellett m^3 -ként 8600 kalóriát szolgáltat, 264 mm belső átmérőjű fűrócsövön ömlik a szabadba és akkora zajt okoz, hogy 4 km-re elhallatszik. Beledobott vastárgyakat a gázáram sok méternyi magasságra felvet és a fűrást még abban az időben félbe kellett hagyni, mikor a mostani gázmenynyiségnek csak mintegy a negyedrésze öm-

lött ki. *Hermann* Miksa a selmeczbányai bányászati és erdészeti főiskola tanára a m. kir. pénzügyministerium megbízásából múlt év november hó 14-én és a következő napokban a gázáramlás sebességeit mérve a sebesség átlagát 193 *m*-rel állapította meg. A mérő-kísérletek első végrehajtása óta rendszeres megfigyeléseket végez az ott levő kincstári bányamérnök, amelyekből kitűnik, hogy a gázforrás bősége a kiömlő gázmenynyiség óriási nagysága ellenére, nemhogy apadna, hanem inkább növekszik. A gázforrás bőségét a következő számok mutatják. Ha a talált legkisebb sebességet vesszük alapul, úgy a 0° és 760 *mm* nyomásra redukált gázmenynyiség másodpercenként 8·41 *m*³ és óránként 30000 *m*³. Kalorikus motorokban felhasználva, ez a gázmenynyiség 86000 lóerőnek felel meg, ha lóerőóránként 3000 kalóriás hőfogyasztást számítunk. A naponként kiömlő gázmenynyiségben rejlő hőmenynyiség pedig 124 waggon igen jóminőségű (5000 kal.) barnaszénnek felel meg. A hatalmas gázforrás értékesítésére a pénzügyi kormány széleskörű intézkedéseket tett, amelyek, ha az eredeti intencziók szellemében tovább folynak, jelentékeny nemzeti vagyongyarapodást eredményezhetnek. *M. M. és É. E. H. É* 1910. 6. sz. — **A kincstár aranybánya-vásárlásai.** A lapunkban már jelzett kincstári aranybányavásárlás, amelyet *Br. Gyórfy* Györggyel a gyalumárei bányákra nézve kötöttek, a múlt héten perfektté vált s már az átírás is megtörtént. — **Stanizsán** az egykor elhanyagolt aranybányában, a legutóbbi időben kilencz kilogramm aranyat termeltek. Úgy látszik itt is érdemes volna a művelést nagyobb erővel megindítani. *Ab.* (6).

Bányászegyesületek. | Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület Selmecz-

és Béalabánya-vidéki osztálya mint lapunk legutóbbi számában már jelentettük f. hó 5-én, szombaton d. u. 5 órakor a főiskola VI. számú termében osztály-ülést tartott. Jelen voltak *Sobó* Jenő osztályelnökön és *Árkossy* Béla osztálytitkáron kívül: *Balázs* István, *Baliga* Aurél, *Burckhart* József, *Faller* Gusztáv dr., *Farbak* Gyula, *Farbak* István, *Gebhardt* Ferencz, *Glück* Zsigmond, *Grillusz* Emil, *Hamrák* Ferencz, *Herczeg* Imre, *Kachelmann* Farkas, *László* Adolf, *Lencso* Vilmos, *Litschauer* Lajos, *Platzer* Sándor, *Réz* Géza, *Schelle* Róbert, *Seefranz* Géza, *Szentistványi* Gyula, *Székely* Vilmos, *Szokol* Valér, *Tomasovszky* Lajos, *Veress* József, *Woditska* István osztálytagok és *Jekmann* Romulus vendég. *Elnök* üdvözlőlvén a szép számmal összaszgyült tagtársakat a jegyzőkönyv vezetésére *Árkossy* Béla osztálytitkárt, a jegyzőkönyv hitelesítésére *Veress* és *Litschauer* osztálytagokat kéri fel. Az elnöki bejelentések során, igen meleg hangon emlékszik meg *Hülll* József elhunyt osztálytagról és miután úgy a hazai bányászat, mint az egyesület körül kifejtett érdemeit méltatja, emlékének az osztálygyűlés jegyzőkönyvében való megörökítését indítványozza, mit az osztálygyűlés egyhangulag határozattá tesz. Bejelenti, hogy a haláleset alkalmából az

özvegyhez részvétíratot intézett és bemutatja a család válaszát. A brádi aranylopás ügyében az utolsó osztály-ülés alkalmából kiküldött bizottságot felkéri, hogy véleményét mindaddig függőben tartsa, míg a Brádon e tárgyban ülésezett nagybizottság által szerkesztett memorandumról hivatalosan tudomást nem szerez. Miután a tagok állandékában történt változásokról beszámol és konstatálja, hogy indítványt senki sem tesz, felkéri *Farbak*y Gyula főiskolai tanárt, hogy a „Gőzmérőkről” tartsa meg bejelentett előadását. *Farbak*y Gyula főiskolai tanár a gőzmérőknek a központi fűtések, valamint a bányászati szállító-gépek és vashengerlőművek tekintetéből való nagy fontosságára rámutatva, s azok fejlődését ismertetve, a gőzmérők elméletét tárgyalja, majd a régibb- és újabb szerkezeteket vetített képeken demonstrálva, különösen a *Gehre*-féle gőzmérőt ismerteti, melyet a gyártó czég az ő utasításai és praktikus kísérletei alapján legújában lényegesen módosított. A teljesen felszerelt készüléknek és a vele a selmeczbányai Ferenczakna m. k. bányatelepen felvett diagrammok bemutatása után, a közel másfél óráig tartott igen érdekes és tanulságos előadás véget ért. Elnök, *Farbak*y Gyulának előadásáért az osztály köszönetét fejezi ki. Gyűlés után a *Bogya*-féle vendéglőben társas összejövetel volt, amely igen jól sikerült. *Lts.* — **A Magyarhoni Földtani Társulat** f. hó 10-én *közgyűlést* tartott az Akademiában, a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó; 2. Emlékbeszéd nagysúri *Böckh* Jánosról, mondta iglói dr. *Szontagh* Tamás; 3. Emlékbeszéd *Güll* Vilmosról, mondta *Timko* Imre; 4. Titkári jelentés; 5. Pénztárvizsgáló-bizottság jelentése; 6. Tisztikar választása; 7. Választmányi tagok választása. *Pn.* (32).

Társadalmi hírek. | **Maderspach Livius bányatanácsos ünneplése.**

A szeretet spontán megnyilatkozásával e hó 1-én lélekemelő családias jellegű társas estélyt rendezett *Zólyomban* az *Unióvasgyár* tisztviselő-kara, *Maderspach Livius* bányatanácsos tiszteletére, születésének hetvenedik évfordulója alkalmával a gyári kaszinó nagytermében. Az ezen alkalomra feldíszített helyiségben a gyári zenekar fogadta a társaságot. A második fogás után *Terény* Lajos gyárigazgató emelkedett szólásra, hogy az ünnepelt bányatanácsosnak érdemekben gazdag pályafutását, hosszú fáradhatatlan munkásságát, méltassa. *Maderspach* páratlan humorral és szellemességgel köszönte meg a szeretet e megnyilatkozását. Az ünnepély bensőségét a gyári dalárda közreműködése hatásosan emelte. *Zv.* (6). — **ELJEGYZÉS.** *Rejtő Ármin* a Nyugatmagyarországi Kőszénbánya r.-t. főkönyvelője eljegyezte Engel Lipót budapesti kereskedő leányát, Jankát. *Et.* (31).

Vegyes hírek. | **Lopott dinamit.**

Gridán Miklós sztrigyóházi bírót, meglátogatta sógora, *Vojsa Kenti* és a bányából ellopott dinamitot mutogatta neki. A dinamitból észrevétlenül egy darab a földre hullott, melyre a bíró véletlenül rálépett. A dinamit felrobbant és a bíró lábát összeroncoltta. Súlyos sérülésével a dévai kórházba szállították. *Et.* (29). — **Aranylopás.** A napilapokban olvassuk a következőket. Folyó hó 3-án délután Budapesten egy ember állított be *Róth* Adolf aranyműves *Holló-utca* 5. szám alatti üzletébe és nyers aranyat kínált megvételre. *Róth* gyanúsnak tartotta a dolgot, későbbre rendelte magához az idegent. Ezalatt értesítette a rendőrséget, ahonnan két detektív ment ki az

üzletbe. Az arannyal kereskedő ember tényleg visszatért s a detektívek igazolásra szólították fel. Erre az idegen eldobott egy csomagot. A detektívek fölemelték és megállapították, hogy a csomagban 65 gramm arany van. Az idegent bevitték a főkapitányságra, ahol most már Herskovits József 30 éves borpataki korcsmárosnak mondotta magát. Az arany eredetére vonatkozólag kezdetben kitérő feleleteket adott, később azonban megvallotta, hogy az aranyat borpataki korcsmájában bányamunkásoktól vette. Herskovitsot a rendőrség letartóztatta és táviratozott Borpatakra, hogy az aranytolvaj bányamunkásokat nyomozzák ki. Smaregla rendőrkapitány távbeszélőn fordult a budapesti kapitánysághoz, honnan a hirt megerősítették s a nyomozást itt a rendőrség azonnal megindította. *Nb.* (6).

Hírek a külföldről.

Ólomáru-gyár Bukarestben. A bukaresti Ferrero & Co. czég főleg ólomcsöveket, de más ólomárukat is előállító gyárat létesít, melynek a román kormány megadta az állami kedvezményeket. — **Német vasművek fuziója.** Az Eschweiler Bergwerkverein és az Eschweiler-Kölnner Eisenwerke legközelebb egymással összeolvadnak. *Mk.* (6). — **A newyorki Cocerill Smelting Company** amelynek czink- kohóiban hetenként 2000 tonnát állították elő, fizetési zavarokkal küzd. *Us.* (33) — **A bajorországi Hautham szénbányában történt omlás** melyről lapunk előbbi számainak egyikében a „*Baleset*” rovatban jelentést tettünk, mint utóbb megállapították, a Schliersee környékén és Miesbach tójékán megfigyelt földrengéssel hozható okozatos összefüggésbe. Közlelbbi részletek még hiányoznak és csak azt állapították meg, hogy az omlás áldozatai közül az egyik bányamunkás nyomtalanul eltűnt. *Mr.* (3).

Munkásügyek.

MUNKÁSMOZGALMAK. Ausztráliai szénbányászok az Aberdas szénbánya mellett fel akarták robbantani a vasúti hidat. A merénylet nem sikerült, de nagy kárt okozott. *Us.* (30). — **Szavazás a sztrájkról.** Northumberlandban a bányászok február hó 10-én szavaztak arról a kérdésről vajlon tizenégy-napi fölmondással, vagy rögtön megkezdődjék e a sztrájk, hogy a nyolcz órai munkaidő vitás kérdését eldöntsék. Az eredményt 12-ére várták. A sztrájk elhatározásához két-harmad löbbség kell. Ha a döntés a mozgalom ellen szólana, a jelenlegi sztrájkok is rövidesen véget érnek. *Bp.* (34).

Balesetek.

A Gyalár-Grunuluj közötti kincstári drótkötélpálya, Bunyila állomásán egy munkás saját vigyázatlansága folytán a vonó- és a tartó-kötél közé került úgy, hogy a kötelek teljesen összeroncolták. *Et.* (31). — **Czebelen** a szállító kas egy munkás fejét leszakította. Részletek hiányoznak. *Et.* (30).

Indiában (Pensylvánia) a szénbánya egyik vágatában, egy bányamunkás vigyázatlansága folytán **gázrobbanás** állott be, mely csaknem az egész bányát elpusztította. A törés alatt húsz halott van; ötven bányász hulláját már kiszállították. Az áldozatok között sok magyar is van. *Pn.* (32).

Szakoktatás.

Az elektromotorok kezelése. A m. kir. Teknológiai Iparmúzeum igazgatósága február 7-től, márczius 5-ig az elektromotorok kezeléséről tanfolyamot rendez. A tanfolyamon résztvehetnek: elektromotor-tulajdonosok, elektromotor-keze-

lök, elektromos telepek művezetői, gépészei és szakmunkásai, szerelők, műszerészek, géplakatosok és rokonszakmájú iparosok. Az I. tanfolyam 7—12-ig, II. tanfolyam február 28. márczius 5-ig tart, délelőtt három órai előadással, délután négy órai gyakorlattal. Beiratkozni naponta d. e. 9—10-ig és d. u. 3—7-ig lehet, az intézet igazgatóságánál: Budapest, VIII., József-körút 6. Tandíj nincs. Beiratási díj 2 K. *Et.* (30). —

Irodalom.

Megjelent könyvek. | **A lőpor és robbanó anyagok technológiája és történeti fejlődése.** Hetvenhárom a szöveg közé nyomtatott rajzzal és egy melléklettel. Irta, *Arday Géza* m. kir. honvédszázados. Kassa. Nyomatott a Szt. Erzsébet nyomda r.-t.-nál. 1910. Ára (?). Legközelebb ismertetését hozzuk. *Lts.*

UJ SZAKLAP. Számvevőségi Szemle ezímen Várady Lajos m. kir. pénzügyministeri számtanácsos szerkesztésében és kiadásában új szaklap indult meg, amelynek célja a számviteli szak körében felmerülő kérdéseknek irodalmi tárgyalása s ezzel e szakmának tudományos alapon való fejlesztése. Mutatványszámokat küld a kiadóhivatal (Budapest, I, Logody utca 60). Előfizetési ára egész évre 8 korona. *Et.* (33).

Lapszemle. | **A »Pénzügyi Közlöny«** 1909. évi folyamában a „*Bányászati, pénzverés és fémjelzés*“ cím alatt, időrendi sorrendben a következő törvények, illetve rendeletek jelentek meg: 1. A zártkutatómányi felügyeleti illeték befizetésének szabályozása tárgyában 1908. deez. 30. 116103. sz. a kiadott p. ü. m. rend. (3. sz. 53. old.); 2. Törvényczikk az állami kőszénbányászati fejlesztéséről 1909. máj. hó 2. szentesített XV. tcz. (16. sz. 829. old.); 3. A m. kir. állami szénbányák központi igazgatósága felállításának és működésének megkezdése iránti utasítás. 1909. évi június 24-én 51761. sz. a kelt p. ü. m. rendelet (20. sz. 1063. old.); 4. A bányailleték behajtása és a bányailletékek behajtásának ellenőrzése tárgyában 1909. é. okt. 12-én 85461 sz. a. kiadott p. ü. m. rendelet. (27. sz. 1320. old.) *Lts.* — **A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Heti Értesítője** 1910. évi 6. számának tartalmából, olvasóink figyelmét felhívjuk *Hermann Miksa* k. bányatanácsosnak: **A kissármási földgáz áramlási sebessége** cím alatt megjelent cikkére. *Lts.* — **Az »Österreichische Zeitschrift für Berg und Hüttenwesen«** f. évi (LVIII. éf.) 6. számának tartalma a következő: Fekete és kék vasnagyolvasztó-salakok, írta *Fleiszner János*; Vasipar Csehországban és versengése a steierországi Erzberggel a XVI és XVII században. tárgyalja *Müllner A.* tanár. (Befejező közlemény); Tiszta, rozsdás és czinkezett kötéldrótok rugalmassága írta: *Diviș Gyula* cs. k. bányatanácsos (Folytatás); Kisebb közlemények. *Lts.*

Közérdek

A Magyar Bányász- és Kohász-Altisztek Országos Egyesületének
Hivatalos Lapja,

Szerkeszti: **LITSCHAUER LAJOS**
m. kir. bányatanácsos
közreműködésével: **MATEJKA GYULA**
közp. jegyző.

A JÓ SZERENCSÉT

Műszaki, Bányászati és Kohászati Heti Szaklap
ingyen havi melléklete.
Megjelenik minden hónap második vasárnapján.

TARTALOM: Hivatalos közlések. — Meghívó. — Jegyzőköny. — A
tagok névsora.

Hivatalos közlések.

Meghívó.

**A Magyar Bányász és Kohász Altisztek Országos
Egyesületének központi választmánya**

**1910. évi márczius hó 20-án d. u. 3 órakor a selmeczbányai
m. kir. bányásziskola nagytermében**

gyűlést

tart a következő tárgysorozattal:

1. Elnöki megnyitó.
2. A választmány megalakulása.
3. A pénztáros és a vizsgáló bizottság jelentése.
4. Új tagok felvétele. Lemondások.
5. Magántársulati alkalmazottak társládái reform-javaslatára.
6. Indítványok.

Megjegyzés. A megbízások és indítványok a vid. oszt. részéről 14 nappal a választmány gyűlés előtt beküldendőek.

Selmeczbánya, 1910. évi február hó 5-én.

Kellner Aurél s. k.
közp. elnök.

Ballay János s. k.
közp. titkár.

Jegyzőkönyv.

Felvétetett 1910. évi január hó 16-án az Országos Bányász és Kohász Altisztek Egyesületének »Iglóvidéki osztályának« Bindt Bányatelepen tartott gyűlésén.

Jelenvolt: Mega Samu, Olesch József, Fleischer Mátyás, Rozlosnik András, Diamant Gyula, Reményi József, Brandenburg József, Hecskó József, Figna Ede, Christoph Ferencz és Rozlosnik Károly tagtársak.

Tárgy: 1. Mega Samu o. elnök üdvözli a megjelent tagokat s a gyűlést megnyitja. Sajnálattal hozza a gyűlés tudomására, hogy Reményi István o. jegyző súlyos betegsége folytán akadályozva van a megjelenésben s a jegyzőkönyv vezetésére Rozlosnik Károly tagtársat kéri fel.

2. A mult gyűlés jegyzőkönyve felolvastatván, jóváhagyatott.

3. A szeptesi szaktársakhoz való felhívás, egyesületünkbe való belépés céljából, elkészült s ezt a jegyző felolvasta, a gyűlés által megfelelőnek találtatott s a többi teendővel az elnököt bízta meg.

4. Elnök jelenti, hogy az Ötösbányai tagtársak közül Scholtz Lajos, Hirschner István, Lovay Ferencz és Jánossik Pál egy m. évi december hó 31-én kelt, de csak ez évi január hó 13-án kezéhez jutott átiratban — Pasko Ágoston volt tagtársunkkal magukat identifikálva — az egyesületből való kilépésüket jelentették be. A gyűlés ezt tudomásul véve azon reményének ad kifejezést, hogy mult évi kötelezettségüknek szintén eleget tesznek.

5. Mega Samu o. elnök visszapillantást vet az Osztálynak és elnökségnek a mult évben kifejtett tevékenységére s kiemeli, hogy bizony sokat kell még dolgoznunk, hogy azt a célt, a mely előttünk lebegett mikor az egyesületet alapítottuk elérjük, s felkéri, hogy közösen dolgozva haladjunk tovább ez úton, akkor a siker meg lesz.

6. Pénztáros jelenti, hogy az összes bevétel 1909. évben 53 kor. 03 f. volt, a kiadás 42 kor. 50 f. tett ki, a pénztári készlet 10 K. 53 f. A még hátralékban levő tagok neveit a gyűlés tudomására hozza s a gyűlés megbizza az elnökséget, hogy szólítsa fel őket hátralékaik törlesztésére.

7. Schmidt Károly tagtárs nyugdíjba vonult s állomáshelyéről eltávozva az egyesületből való kilépését jelentette be.

8. Elnök megköszöni úgy saját valamint tisztársai nevében a bizalmat s kéri az osztályt, hogy az új tisztikar megválasztását ejtse meg. A gyűlés egyhangúlag Mega Samu tagtársat kéri fel, hogy tovább is maradjon az osztály élén, ki az általános óhajnak eleget tesz.

O. alelnökké Reményi József tagtárs, o jegyző Rozlosnik Károly tagtárs és o. pénztárosnak Rozlosnik András tagtárs lett megválasztva. Elnök a megválasztottak nevében is, megköszöni bizalmat.

Több tárgy nem lévén a gyűlést az elnök »Jószerencsét« üdvözléssel berekeszti.

K. m. f.

Mega Samu s. k.
o. elnök.

Rozlosnik Károly s. k.
o. jegyző.

A jegyzőkönyvet hitelesítik:

Figna Ede s. k.

Olesch József s. k.

Névsor

A Magyar Bányász és Kohász Altisztek Országos Egyesületének összes tagjairól.

Központi tisztikar:

Elnök Kellner Aurél	pénztáros Gindl János
alelnök Urbán Vilmos	házigondnok Gindl József
titkár Ballay János	jegyző Matejka Gyula
	pénzt. ellenőr Keusch Tamás

Selmeczbányai osztály:

Tisztikar:

Elnök Balácsi János	Csermák Sándor
alelnök Vancso József	Czelder Samu
pénztáros Gindl János	20 Czobor Miklós
jegyző Schoucsik Antal	Dániel Mihály

Tagok:

Achác Ágoston	Daubner Ignác
Ballai János	Daubner Lajos
Bielik Miksa	Donoval István
Bielik Ernő	25 Drozsdjak Lajos
5 Boroska Lajos	Drozsdjak Ágoston
Boroska István	Dzsbánek Károly
Bocsák István	Feldhammer Antal
Bohács János	Fényes János
Bránszky István	30 Földy Mihály
10 Brettschneider Ferencz	Gindl József
Bremzay János	Grantner András
Baumann József	Gröbl Lajos
Chladny Benő	Grausz János
Chovanetz Ottó	35 Hajniczky András
15 Chalupa József	Haláth János
Csajkovic József	Haláth Adolf
Czébely István	Haniska Antal
	Hillay Márton
	40 Honek Ignác

	ifj. Horváth József		Páles Pál
	Horniczky Gyula	85	Pataky János
	Hruza János		Paduch István
	Hodina Mihály		Pelachy Lajos
45	Holik József		Pischl László
	Jenitsek Károly		Puchy János
	Javorka Mihály	90	Puchy András
	Jekel Ferencz		Pinta Károly
	Jakóby Ferencz		Prandorfy Samu
50	Kaveczy István		Preisz Ferencz
	Kellner Aurél		Pollák Nándor
	Kartalik András	95	Oberth István
	Kartalik József		Ravasz Sándor
	Keusch Tamás		Revay Adolf
55	Knibügel Ede		id. Riedl Ferencz
	Klinger Béla		ifj. Riedl Ferencz
	Kolpaszky Ferencz	100	Sipos József
	Kollár Ignác		Schorek Károly
	Kovács György		Schorek János
60	Kriszta János		Schubert Károly
	Kruller György		Schmidt Károly
	Laval Adorján	105	Schmidt János
	Ladzjanszky János		Szabó Ferencz
	Lochsmidt Gyula		Szászik Ferencz
65	Lafferton H.		Stefanka Tivadar
	Marosi Antal		Skripecz Péter
	Martinecz József	110	Szedlák István
	Melczer András		Szabó István
	Meszjarik András		Schimnautz Mátyás
70	Melega István		Schneider Imre
	Misuth István		Slamjar Adolf
	Molnár Lajos	115	Szép János
	Nemes István		Szép Béla
	Némethy Sándor		Szekerásy János
75	Noszticziusz Gyula		Szokol Gyula
	Paduch Ferencz		Suba Lipót
	Pleva András	120	Szepesi Lajos
	Pohly János		Sztraka Emil
	Pomekacs András		Tandler Vilmos
80	Paulik Károly		Trencsanszky Ferencz
	Pokorny József		Ujcz József
	Pokorny Antal	125	Urban Vilmos
	Pokorny János		Vatyán Péter

Vértés Gusztáv
 Vido József
 130 Vostjár József

Winásch János
 Vodráska Béla

Körmöczbányai osztály:

<i>Tisztikar:</i>		Konzvald Gyula
Elnök	Andrási József	Keresztény István
titkár	Paschko Imre	Laczkó István
pénztáros	Oszvald János	Lukács József
pénzt. ellenőr	Mráz János	15 Lukács András
<i>Tagok:</i>		Mráz Ferencz
	Barvulszky Vilmos	Misztrik János
	Biró Lajos	Mikuska János
	Bulla Antal	Policsek Ignác
	Czidler Alajos	20 Polinák Ferencz
5	Csunderlik Domokos	Palencsár Márton
	Flachbart János	Szilniczky Károly
	Gröbl Mihály	Sztraka József
	Glodics Antal	Szeppelfeld János
	Javorik László	25 Város Lajos
10	Kurinszky József	Záhorszky József

Marosujvári osztály:

<i>Tisztikar:</i>		Karsay Sándor
Elnök	Dull Gyula	Kosa István
alelnök	Ott Antal	Muzsik Jakab
titkár	Lányi Gyula	10 Nyerusay Lajos
pénztárnok	Márton Károly	Poritz Vilmos
<i>Tagok:</i>		Sajóhelyi László
	Bacsó Ferencz	Schopp Ferencz
	Bakos Gyula	Stibor Alajos
	Bakó János	15 Szilágyi Péter
	Földváry Károly	Szilágyi Miklós
5	Göbel József	Tomko Andor
	Hinterauer Károly	Vermesi György

Zsigmond Imre

Felsőbányai osztály:

<i>Tisztikar:</i>		Berindán László
Elnök	Müllmann Antal	Bugesch Károly
jegyző	Árkosy József	Darnai Sándor
<i>Tagok:</i>		5 Ernszt Sándor
	Balázs Béla	Funk József

	Huszár Vilmos		Majdik József
	Jeremiás János		Márjás György
	Koblicska György	15	Mihalcsik Sándor
10	Kollár János		Matyasovszky Sándor
	Lábos Károly		Pfeilmajer Ödön
	Magyar János		Rusitzky Ferencz

Vernóczy Lajos

Zalatnai osztály:

	<i>Tisztikar:</i>		Horzsa Pál
	Elnök Zavilla Nándor		Hamuth Márton
	titkár Császár János		Kapros Károly
	jegyző Schandl Antal		Kuhajda Ferencz
	pénztáros Kaucz István	10	Magos István
	<i>Tagok:</i>		Miklós Sámuel
	Auer József		Praisz István
	Baka Árpád		Schandl János
	Császár Rezső		Szép Sándor
	Debreczeny Bálint	15	Volf Herman
5	Gomolyák János		Zavilla Nándor

Iglóvidéki osztály:

	<i>Tisztikar:</i>		Filla Rezső
	Elnök Mega Samu		Gaschina Ferencz
	alelnök Reményi József		Greisinger János
	pénztárn. Rozlosnik András	10	Hecskó József
	jegyző Rozlosnik Károly		Marschalko Béla
	könyvtáros Gura János		Olesch József
	<i>Tagok:</i>		Przykril Gottlieb
	Brandenburg József		Pellionisz Gusztáv
	Csiskó Jakab	15	Pfaff Márton
	Christoph Ferencz		Reményi István
	Diamant Gyula		Scheszták Richard
5	Fleischer Mátyás		Schmidt Károly
	Figna Ede		Vopalenszky Ágoston

Mizserfai osztály:

	<i>Tisztikar:</i>		Gócz András
	Elnök Szmolka Pál		Gömöri Simon
	titkár Kossik István		Kamarás Pál
	<i>Tagok:</i>		Kovanda Venczel
	Balogh Alajos	10	Liska György
	Csesztvény János		Mojzsita Márton
	Csepy László		Mozvik Antal
	Darmovzal Ferencz		Palkovics Gyula
5	Fessel Nándor		Spicska Vincze

15 Tepliczky Alajos

Vojtek János

Zsivicza Mihály

Alsófernezei osztály:*Tisztikar:*Elnök László Endre
jegyző Balázs Kálmán
pénztáros Rusorán Lajos

5 Kruppa Károly

Kiss József
Magos Mihály
Marosán Géza
Marosán Gábor*Tagok:*Babics György
Horzsa Pál
Kovács András
Kühn József10 Orosz Miklós
Papp Márton
Repka Nándor
Rusiczky Ferencz

Valter Ferencz

Abrudbányai osztály:*Tisztikar:*Oszt. elnök Percza Miklós
» titkár Székely István
jegyző, pénzt. Wach János
ellenőr Schulez János*Tagok:*Andorfer István
Földes György
Márkus Sándor
Molnár Samu
5 Sándor Ferencz
Váczy Kálmán**Aranyidai osztály:***Tisztikar:*Oszt. elnök Hummel Venczel
« jegyző Schoucsik Péter
« pénzt. Dreiszig MiksaGrofesik János
Hanesz Ferencz
Kreibik Antal
5 Klein István
Sándor Ignác
Tokár János*Tagok:*

Beeska István

Vashegyi osztály:*Tisztikar:*Oszt. elnök Vikiszaly Lajos
« alelnök Urbányi Béla
« titkár Palesó János
« pénzt. Wlachovszky Mihály
Oszt. pénzt. ellenőr Adriányi Antal
« jegyző Tilesch Gusztáv
« gazda Wlachovszky Jakab
« II-od jegyző Papp GézaCsiskó Sámuel
5 Cselényi István
Ebergényi László
Ernek János
Kemény István
Kerpán Márton
10 Labina Sándor
Pobozsnyi Vazul
Schmilár János
Schwirián János
Veres András
15 Vágner János
Wollner Antal
Zaoral Ágoston*Tagok:*Beliczky Miklós
Baskovszky János
Blum János

Budapesti osztály:

<i>Tisztikar:</i>	Haurik József
Oszt. elnök Pinta Mátyás	Lochschmidt József
« jegyző Szelekovszky B.	Marikovszky Árpád
« pénzt. Laczko Lajos	5 Ruzsik Rezső

Tagok:

Daubner István

Pilisvörösvári osztály:

<i>Tisztikar:</i>	Herczeg Ernő
Oszt. elnök Wernig János	Jessze Lajos
« alelnök Libis Ferenc	Katóka János
« pénztárnok Ágoston Árpád	5 Kneitner Béla
« jegyző Farkas József	Majtinszky Aladár
« gazda Bélus Mihály	Mizser János
» II-od gazda Weimerth József	Olbricht Gusztáv

Tagok:

Gyulai Vilmos

Péter János

Somsálybányai osztály:

<i>Tisztikar:</i>	Giesl Alajos
Oszt. elnök Kozmann István	5 Jobbágy János
» jegyző Holváth János	Kositzky János
<i>Tagok:</i>	Meiszter Gyula
Csontos Jenő	Stricz Ignác
Czvelber János	Szigethy Béla
Fischer Károly	10 Zsiska Nándor

A pénztár nyilvános nyugtatója.

A magyar bányász és kohász altisztek országos egyesületének közp. pénztárába befizettek: 1909. évi tags. díj fejében Laval Adorján 50 f., Kriszta János 2 K., Suba Lipót 2 K., Fernezélyi osztálytól 4 K., aranyidai osztály 2 K., abrudbányai osztály 5 K. 50 f., »Jószerecsét« szerkesztőségétől 53 K. 50 f.; felvételi díj fejében: Kartalik József 1 K., Kolpaszky Ferenc 1 K., Somsályteiepi osztály: 10 K. — 1910. évi tags. díj fejében: Pokorny József 2 K., Prandorfi Samu 2 K., Ladziánszky János 2 K., Pinta Károly 2 K., Wodráska Béla 2 K., Kartalik Andor 2 K., Daubner Ignác 2 K., Tandler Vilmos 2 K., Schlamjár Adolf 2 K., Soltész János 2 K., Kartalik József 2 K. és felvételi díj fejében Kniebügl Ede 1 K. és 1 K. tags. díj, Tandler Vilmos 1 K., Holik József 1 K., Soltész János 1 K.

Mély tisztelettel felkérjük az osztályelnök urakat, sziveskedjenek a mult évi tags. díjhátralékokat haladéktalanul behajtani és azokat a közp. pénzt. szintén megküldeni, úgy szintén az 1910. évi tagsági díjakat is.

Selmeczbánya, 1910. évi február hó 9-én.

Kellner Aurél
közp. elnök.

Keusch Tamás
közp. ellenőr.

Gindl János
közp. pénztáros.

Két aknász állásra egy nagy kőszénbánya részvénytársaság bányai igazgatósága pályázatot hirdet. Ezen állásokra pályázóktól valamelyik hazai bányaiskola végzése, több évi a szénbányászat körül szerzett gyakorlat, valamint a magyar nyelvnek szó és írásbeli teljes, a tót és német nyelvnek a szolgálat teljesíthetőségéhez szükséges mértékben ismerete kívántatik. Kérvények bizonyítvány másolatokkal és fizetési igények megjelölésével **172. H.** jelige alatt e lap szerkesztőségéhez küldendők be. A levelekhez 35 filléres póstaértékjegy csatolandó. 3-3

Egy nagyobb barnaszénbányászat részére **két fiatal aknászt** keresünk néhány évi szénbányászati gyakorlattal. Pályázatok bányaiskolai bizonyítvánnyal és fizetési igények megjelölésével **«Fiatal aknász 171. E.»** jelige alatt, 35 filléres póstajegy melléklése mellett, e lap szerkesztőségéhez küldendők be. 3-3

Szén- és vaskőbányászatban teljesen járatos 36 éves, 20 évi gyakorlattal bíró egyén, aki jelenleg is üzemvezetői állásban van, a bányamérést érti, függő kompaszszal és teodolittal egyaránt dolgozni tud, szakmányadást és az irodai teendőket önállóan végzi, több éven át robbanó gázzal küzdő szénbányánál működött, felmondatlan állását **üzemvezetői** vagy **főfelőri** alkalmazással felcserélni kívánja. Szíves megkereséseket **„262 Sz.“** jelige alatt továbbít a szerkesztőség. 1-3

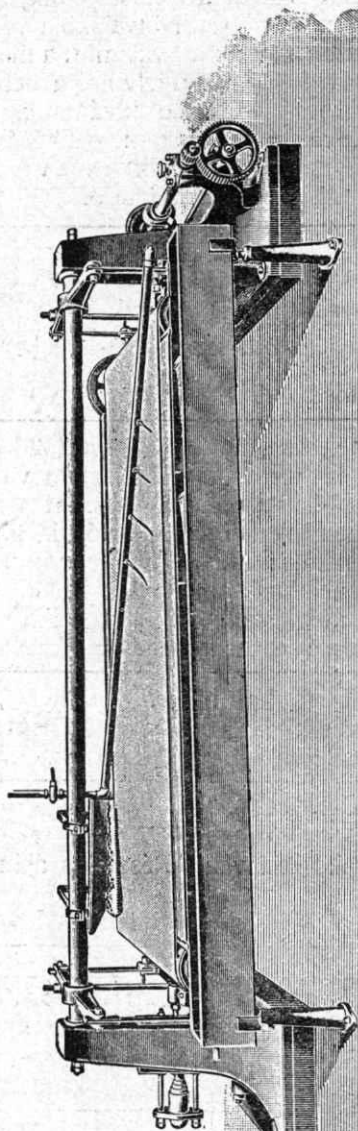
Bányagondnoki képesítéssel bíró, három nyelvet beszélő, nőtelen bányamérő megfelelő állást keres. Szíves ajánlatokat **Önálló munkakerő, 190. L.** jelige alatt továbbít a szerkesztőség. 3-3

Keresünk **ügyes aknászt**, ki lehetőleg vékony széntelepek fejtésében járatossággal bír és nagyobb gyakorlata van. Részletes ajánlatok **203. K. 1910.** jelige alatt a szerkesztőséghez küldendők be. A folyamodáshoz 35 filléres póstajegy mellékelendő. 3-3

Selmezi bányaiskolát jelesen végzett **kőszénbányász**, ki már 25 évi gyakorlattal bír és 37 éves, családi viszonyai végett állását változtatni óhajtja. Ajánlatokat **„283. Cs.“** jelige alatt közvetít a szerkesztőség. 1-4

Bányaiskolai végzettséggel, 15 évi üzemi gyakorlattal és jó referenciákkal bíró 30 éves önálló művezető, helyi viszonyok miatt állását változtatni óhajtja. Keres (reális alapú oly vállalatnál, amelynél jövőjét biztosíthatja) kisebb üzemnél **üzemvezetői**, nagyobb üzemnél **főaknászi** vagy **számvevői** állást. Beszél: magyarul, németül, románul és szlávul. Szíves megkereséseket **„272. L.“** jelige alatt továbbít a szerkesztőség. 1-4

Kachelmann Károly és fia gépgyára Vihnye

Érczelőkészítőművek. — **Zúzoberendezések.** — Legujabb szerkezetű aprítógépek, osztályozósíták, mosódobok, ülepítőgépek, szab. **Bartsch-féle kör-lőkőszérek,** szab. **Humbold-féle rázószérek.** — **Ponyvásszérek** stb. **Aknatornyok és aknaberendezések.** — Villamos és gőzhajtású **szállító-gépek.** — Dugattyús és centrifugal **bányaszivattyúk.**

4-32

MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK

VILLAMOSSÁGI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

43-52

Budapest, V., Lipót-körut 5.
Telefon szám: 211. és 212.

Gyár: Pozsonyban.
Távirat ezim: Siemenshuckert.

Készít: Villamos világítási és erőátviteli központi telepeket és berendezéseket. Elektrolitikus berendezéseket. Villamos vasutakat. Bányavasutakat. Egyenáramu, forgóáramu és váltakozóáramu generátorokat és motorokat, vezetékanyagot, kábeleket, iv- és izzólámpákat, kapcsolókészülékeket, biztosítékokat, wattórászámlálókat (Schuckert-rendszer), vezetékberendezéseket központi telepekhez való bekapcsolásra. Világító testeket. Iv-lámpa-szeneket. — Különlegességek: Felvonók, ventilátorok, szivattyúk, hordozható villamos fűrógépek, villamos bányafűrógépek, villamos berendezések mezőgazdasági és ipari czélokra.

Angló-American

finom angol úri szabóterem

Budapest, VIII., Baross-utca 4. szám I. em.

A legegánsabb és legfinomabb úri öltönyöknek és felöltőknek egyedül az Angló-American ezég a specziális készítője, kizárólag angol kelméből. 4-52

— Készpénz, valamint amerikai hitelrendszer. —

Pénzkölcsön!!

Vidéki szilárdan épített **bérházakra**: 10-50 évi törlesztésre 5%-os kamatozás mellett, a becsérték 55%-át. **Földbirtokokra**: 10-60 évi törlesztésre 4%-os kamatozás mellett, a becsérték 70%-át. **Drága kölcsönöket konvertálunk**. Beküldendő: telekkönyvi kinyomat és kataszteri birtokív. **Tisztviselőkölcson**: 10-30 évi törlesztésre 6%-os kamatozás mellett. **Megszerezzük a legmagasabb kölcsönt**. **Közlendő**: életkor és szolgálati idő. Személyhitel 200 koronától 20.000 koronáig 8%-os kamatozás mellett.

Orsz. Hitel- és Kölcsönszerző-Vállalat Igazgatósága

VI. kerület, Izabella-utca 67. szám.

Telefon: 101-28.

Alapítatott: 1898. évben.

Felvilágosítás díjmentes. — Válaszbélyeg.

7-52

A Központi Váltóüzlet Részvénytársaság

Budapest, (V. ker., Szabadság-tér 3.)

Mindennemű értékpapirokat, sorsjegyeket, ércpénzeket, külföldi pénznemeket, a mindenkori hivatalos napi árfo-lyamon vesz és elad.

A hirdetésekre való reflektálásor kérjük mindig lapunkra hivatkozni.

Stein Sándor

műszaki szijgyártó műhely.

BUDAPEST, VIII., Köztemető-ut 12a.

☛ Ó Felsége a szerb király udvari szállítója. ☚

Ajánlja t. cz. bányatulajdonosoknak saját készítményü bányabőr felszereléseket u. m. mindennemü mentő-öveket zárapocscsal előírásosan készítve. Mászó-öveket, biztonsági övek, bánya bőrruhák eredeti Cromm-bőrből, füst álcokat többféle mintákban. Lószer-számokat és mindennemü tűzoltósegéd-eszközöket.

Árjegyzéket kívánatra küldök.

8-52

Álapítottott 1888. évben

Álapítottott 1888. évben

REFORM

tudakozó- és inkaszszó-intézet

tulajdonos:

Székely Sándor

Budapest, VI. kerület, Andrássy-út 66. szám.

Kereskedelmi és magán informácieziók legmegbízhatóbban beszerezhetők jutányos díjak mellett.

Külön inkaszszó osztály

8-52

ROHONCZY J.

PARCELLÁZÓ ÉS INGATLAN ÉRTÉKESITŐ VÁLLALAT
BUDAPEST, VII., THÖKÖLY-ÚT 17. SZÁM.

Birtokok parcellázását saját költségeimmel fedezem, úgyszintén azok elcserélését esetleg eladását csekély díj ellenében pontosan és lelkiismeretesen eszközölöm. Aki házáat, birtokát eladni vagy :: elcserélni óhajtja, forduljon hozzám. ::

6-52

Minden tudakozódásra irodám készséggel díjtalanul megadja a kellő felvilágosítást.

FOGAK

szájpadlás és gyökerek eltávolítása nélkül 4 koronától feljebb,
:: **10 ÉVI JÓTÁLLÁSSAL.** ::

Az általam készített és a párisi fogorvosi akadémia kiállításán kitüntetett fogak rágásra kitűnően használhatók, könnyen megszokhatók, a beszédben semmiféle zavart nem okoznak, szagot, ízt nem kapnak, a szájból ki nem vehetők és a valódi fogakat **teljesen** pótolják. Továbbá aranyhidak és koronák egyedüli ::
speziális készítője ::

SCHATZ JENŐ

TEKNIKAI FŐNÖK

6-52

Budapest, VII., Wesselényi-utca 60., I. 4. szám.

Fogorvosi intézet = Rendelés egész napon át este 8 óráig.

Vasár- és ünnepnapokon is.

Szakorvosi rendelés fog- és szájbeteg részére.

Fogtömések a leggondosabb kezeléssel. Speciális, fájdalom nélküli fogműtétek. Régi rossz fog-
:: sorok átalakítása megvárható. **Vidékiek 12 óra alatt kielégíttetnek.** Mérsékelt árak. ::

A hirdetésekre való reflektáláskor kérjük mindig lapunkra hivatkozni.

! Villamos zseblámpa !

Mindenkor használatra készen. Gyenge nyomás az
:: ujjal és élénk villamos fény árad szét. ::

Teljesen veszélytelen!

Könnyen és kényelmesen hordható a zsebben és éveig használható.
A villamos battéria, ha már felhasznált, újjal helyettesíthető.

== Ára teljes felszereléssel 3 korona. ==

Nagyító lencsével 4 K.

Battéria 1 K.

Szétküldés utánvétellel.

4-52

Neumann József

Budapest, VIII., Örömvölgy-utca 16. szám.

Beretváld önmagadat

az amerikai biztonsági beretva-készülékkel

Ez a világon a legkellemebb használatu és a legjutányosabb készülék! A gyakorlatlan kéz is leveszi kifogástalanul a legkeményebb szakált gyorsan, simán. Még sötétben is biztosan és veszélytelenül beretválkozhatunk. Egyedüli védelem az undorító ragályok, mint például a szakálsömör ellen. A készülék használatra készen, legfinomabban ezüstözve, portómentesen csak **5 korona 20 fillérbe** kerül s a pénz beküldése ellenében, vagy utánvétellel **7-52** mellett rendelhető.

D. E. Scheffer

Budapest, VII. ker., Baross-tér 13. sz.

A készüléket csak egyszer kell megvenni, készütsége kintinó és egy emberéleten át kitart. 1907-ben 50.000 darab kelt el.

Igen sok elismerő levél.

A hirdetésekre való reflektálásor kérjük mindig lapunkra hivatkozni.

BECK KÁROLY

épület- és műlakatos, szab. ablak-
szellőztető-készülék és önműködő
:: zajnélküli ajtócsukó-készítő ::

BUDAPEST

VIII., József-utca 14. sz. 6-52

Szabadalmi sz. 16794.

Költségvetésekinyen

Mérték-vétel végett szives-
kedjék hozzám fordulni.

Ablakszellőztetők ára:

Legnagyobb, legnehezebb és díszes	25- K
Rendes ablakok iskolák, intézetek, magánlakásokhoz.	13- K
Könnyebb szimpla ablakokhoz	9- K
Klozetablak	7-60 K

3500 darab már használatban van.

Ablakszellőztető készülékeimet a következő nevesebb helyeken használják: Nemzeti Kaszinó,
Keresk. ministerium, Ref. főgimnázium, M. kir. Ludovika, Kíspesti áll. elemi iskolákban s
több kórház és iskolában és vidéken is kitűnőnek bizonyultak.

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Irodakabátok ○ ○ ○ ○

Raktárköpenyegek ○ ○

Mindennemű indigókék

munkásöltönyök

minden szakmának

GOLDFARB MANÓ

speciálista.

Budapest, VII. kerület, Kertész-utca 23. szám.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek. 9-52

A hirdetésekre való reflektálásor kérjük mindig lapunkra hivatkozni.

Műszaki és egyéb nyomtatványok.

(Az árak 100 ívenként értendők.)

I. Építési nyomtatványok.

Rsz. 103.	Előméret	K	3 [—]
» 94.	Költségvetés (építési) belív	»	3 [—]
» 95.	» » külvív	»	3 [—]
» 199.	D) Munkabérek és anyagárak jegyzéke külvív	»	3 [—]
» 200.	Ugyanaz belív	»	3 [—]
» 201.	E) Árelemzés (építési) belív	»	3 [—]
» 202.	» » külvív	»	3 [—]
» 203.	Építési gazdálkodási kimutatás	»	3 [—]
	Némethy, Építési tanácsadó, 2 kötetb.	K	20 [—]
	Sobó, Középitészet, 2 kötetben	,	32 [—]

II. Bányamérési nyomtatványok.

» 102.	A bányamérés tökéletes jegyzéke	K	3 [—]
» 174.	Háromszögoldalok számítása, 2 db egy íven	»	5 [—]
» 175.	Kompaszmérés jegyzőkönyve	»	3 [—]
» 176.	Szintezés jegyzőkönyve	»	3 [—]
» 179.	Szögmérés a sorozati mérés mód szerint, 2 drb egy íven	»	5 [—]
» 188.	Egyszerű szögmérés	»	5 [—]

III. Egyéb nyomtatványok.

» 178.	Bérczédula bányamunkások részére, 4 drb egy íven	»	2 [—]
» 197.	Fizetési nyugta állami tisztviselők részére, 2 drb egy íven	»	3 [—]

Mint oly töltőtollat, mely aránylag nem nagy ára mellett mégis minden igényt kielégít, igen ajánlhatjuk a

== „Red Dwarf“ töltőtollat. ==

Egyet se adtak vissza — tehát jól! Ára 7 korona.

: : : Kitűnő és tartós könyvkötészeti munkák hivatalok részére. : : :

Richter-, Riefler-, Gisy- és Kern-féle rajzeszközök eredeti gyári áron.

Minden nyelvű szakkönyvek beszerzése ered. botti áron.

Joerges Ágost özv. és fia

könyv- és papírkereskedése, I önyvkiadóhivatala és könyvnyomdája

Selmeczbányán.

FUCHS SÁNDOR

épület- és mülakatos-mester
Budapest, VII., Kisdiófa-utcza 8.

Elvállal mindennemű lakatos- és mechanikai munkákat, úgy mint: épület vasalását, rolót, napellenzőket és diszrácsolásokat, tűzhelyeket felelősség mellett és villanyszereléseket. Költségvetést és rajzokat díj nélkül küldök.

2-52

AKNAVEZETŐ

ki a magyar és német nyelvet tökéletesen bírja, **akadémiai képzettséggel bír** és 30-ik életévét még túl nem lépte, alanti szénbányához, lehetőleg azonnali belépésre kerestetik. Folyamodók igényeik megnevezése mellett bizonyítványokkal felszerelt kérvényüket alólirott bányaigazgatósághoz intézzék.

3-3

Brennbergi bányaigazgatóság.